

BURMISTRZ ŻNINA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SOŁECTW: CHOMIĄŻA KSIĘŻA, KIERZKOWO,

SKARBIENICE, WENECJA I WÓJCIN

(GMINA ŻNIN)

etap I sołectwo Wójcin

etap II sołectwa: Chomiąza Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja

Opracowanie:

mgr Sławomir Flanz

Toruń – styczeń 2013 / luty 2016 r.

SPIS TREŚCI

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	3
II. CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA	4
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	8
IV. OCENA ZAGROZEŃ I STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	15
V. PROBLEMY ORAZ CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU	27
VI. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOŻLIWOŚCI I SPOSOBY ICH OGRANICZANIA, ZAPOBIEGANIA LUB KOMPENSACJI ORAZ MOŻLIWE ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	31
VII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU PLANU .	48
VIII. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	48
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	49

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowano na podstawie art. 46 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późniejszymi zmianami). Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 w/w ustawy prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Procedurę opracowania rozpoczęła uchwała Nr XIX/116/2007 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin.

Celem opracowania planu miejscowego jest stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju wschodniej i południowej części gminy Żnin, położonej w znacznej części na Obszarze Krajobrazu Chronionego Jezior Żnińskich, uwzględniając zarówno konieczność lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej z dopuszczeniem nieuciążliwych usług, jak i ochronę środowiska przyrodniczego.

Podstawę prawną dla proponowanych w prognozie działań ochronnych, rozwiązań i wskazań stanowi więc Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późniejszymi zmianami) oraz poniższe ustawy szczegółowe i przepisy wykonawcze zawarte w stosownych

rozporządzeniach:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 199 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1205 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku - Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 469 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 196 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zmianą),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. poz. 1800).

Niniejsza prognoza jest elementem przeprowadzenia **strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

II.CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA

Celem opracowania prognozy jest określenie i ocena przewidywanego oddziaływania na środowisko, które może wynikać z projektowanych różnego rodzaju form zabudowy na terenach sołectw Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin, obecnie

częściowo zabudowanego, lecz w przeważającej części użytkowanego rolniczo i zalesionego, a także przedstawienie rozwiązań alternatywnych eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ planowanego zainwestowania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Podstawę prawną dla proponowanych w Prognozie działań ochronnych, rozwiązań i wskazań stanowi art. 51 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich

wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognozę sporządzono w oparciu o metody polegające na analizie planowanego programu nowego zainwestowania, w tym różnego rodzaju form zabudowy, dróg publicznych i wewnętrznych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w stosunku do obecnego stanu środowiska obszaru opracowania i jego otoczenia.

Uwzględniono stan i zagrożenia środowiska w zakresie poszczególnych elementów środowiska oraz projekcję tego stanu przy zachowaniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na podstawie wykonanego wyprzedzająco na potrzeby projektu planu Opracowania ekofizjograficznego. Dokonano analizy dotychczasowych zagrożeń środowiska i zmian stanu środowiska na obszarze opracowania i w jego otoczeniu w ostatnich latach. Uwzględniono położenie obszaru opracowania względem obiektów i terenów podlegających ochronie, w szczególności na mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków oraz występowanie zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi.

Ocena zawiera identyfikację przewidywanych typowych zmian i przekształceń na terenie dotychczas w znacznej części niezabudowanym, stanowiącym większości tereny użytków rolnych, lasów i wód powierzchniowych.

Uwzględniono specyfikę terenu objętego projektem planu, w tym jego funkcje, występujące i planowane formy oraz zespoły zabudowy, przeważające rolnicze użytkowanie gruntów, wymogi ochrony przyrody i ochrony zabytków, a także wyposażenie w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Wzięto pod uwagę fakt, iż na obszarze projektu planu występują obszary chronione (krajowe i wspólnotowe) na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz obiekty zabytkowe.

Szczególnie pomocne były następujące materiały:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin położonych na terenie gminy Żnin, etap I obejmujący sołectwo Wójcin, Burmistrz Żnina, luty 2016 r.,
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin położonych na terenie gminy

Żnin, Burmistrz Żnina, etap II obejmujący sołectwa: Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice i Wenecja, Burmistrz Żnina, luty 2016 r.,

- Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin, mgr Iga Grześkow. Bydgoszcz 2008,
- Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Żnin, przyjęta uchwałą Nr XLVI/401/2010 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 31 sierpnia 2010 r. oraz uchwałą nr V/34/2011 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 30 marca 2011 r.,
- Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Żnin na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, przyjęty uchwałą Nr XXIII/282/2012 Rada Miejskiej w Żninie z dnia 21 grudnia 2012 roku,
- Przyroda Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody, Bydgoszcz, 2001 r.,
- Raport o stanie przyrody województwa kujawsko-pomorskiego, stan na dzień 30 kwietnia 2004 r., Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody, Bydgoszcz 2004,
- Marszelewski W., Burak S., Solarczyk A., Jeziora województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Ochrony Środowiska, Bydgoszcz 2000,
- Województwo kujawsko-pomorskie. Obszary chronione. Mapa w skali 1:250 000, 2006, Wydział Ochrony Środowiska, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Bydgoszcz,
- Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH 040028 „Ostoja Barcińsko-Gąsawska”, kwiecień 2009 r.,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego przyjęty uchwałą nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r., ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego Nr 97, poz. 1437,
- Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018”, uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XVI/299/11 z dnia 19 grudnia 2011 r.,
- Raporty o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ Bydgoszcz, 1999-2015 r.,

- Dane Państwowej Służby Ochrony Zabytków WKZ w Toruniu,
- Literatura zawarta w „Opracowaniu ekofizjograficznym...”.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania jest stworzenie podstaw do określenia funkcji i ustalenia zasad zagospodarowania i przeznaczenia terenów pięciu sołectw terenu gminy Żnin (Chomiąza Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin) stanowiących jeden ciągły przestrzennie obszar położony w południowo-wschodniej części gminy, dotychczas w znacznej części niezabudowanego, pod lokalizację różnego rodzaju form zabudowy, dróg publicznych i wewnętrznych oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Projekt miejscowego planu jest zgodny z ustaleniami zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Żnin. Zawiera warunki szczegółowe zabudowy i zagospodarowania terenów, zasady ochrony ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska i przyrody, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, zasady podziału i scalania nieruchomości, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Według obecnie obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin obszar objęty opracowaniem znajduje się w strefie wiejskiej „W” obejmującej 92% powierzchni gminy i zamieszkałej obecnie przez około 35% mieszkańców. W strefie tej dominuje rolnicze użytkowanie gruntów wykorzystujące znakomite gleby o wysokiej bonitacji. W strefie wiejskiej znajduje się duża część obszarów objętych formami ochrony przyrody, w tym obszar Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, stanowiące potencjał ekologiczny i turystyczny gminy. W strefie wiejskiej atrakcyjność przestrzenną i turystyczną wzbogacają ciągi jezior w środkowej i południowo-wschodniej części gminy oraz ciekawe założenia przestrzenne wsi i zespołów pałacowo-dworskich.

Projekt planu uwzględnia wyznaczone w Studium: MR - tereny wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej, US – tereny usług sportu, rekreacji i turystyki, tereny zieleni urządzonej, tereny cmentarzy, ogrody działkowe, tereny infrastruktury technicznej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Chomiąza Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin, położonych na terenie gminy Żnin, ustala następujące przeznaczenia terenów:

- 1) tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone na rysunku planu symbolem – RM,
- 2) tereny zabudowy zagrodowej z usługami, oznaczone na rysunku planu symbolem – RM/U1,
- 3) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolem – MN,
- 4) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami oznaczone na rysunku planu symbolem – MNU,
- 5) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami oznaczone na rysunku planu symbolem – MWU,
- 6) tereny zabudowy letniskowej, oznaczone na rysunku planu symbolem – ML,
- 7) tereny zieleni i sportu, oznaczone na rysunku planu symbolem – ZPU,
- 8) tereny usług turystyki, oznaczone na rysunku planu symbolem – UT,
- 9) tereny usług turystyki w zieleni, oznaczone na rysunku planu symbolem – ZPUT,
- 10) tereny usług sportu, oznaczone na rysunku planu symbolem – US,
- 11) tereny usług kultury, oznaczone na rysunku planu symbolem – UK,
- 12) tereny usług kultu religijnego, oznaczone na rysunku planu symbolem – UKR,
- 13) tereny obiektów usługowych, produkcyjnych, składów i magazynów, oznaczone na rysunku planu symbolem – PU,
- 14) tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, oznaczone na rysunku planu symbolem – P,
- 15) tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolem – U,
- 16) tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolem – ZP,
- 17) tereny zieleni nieurządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolem – ZR,
- 18) tereny cmentarza, oznaczone na rysunku planu symbolem – ZC,
- 19) tereny infrastruktury technicznej kanalizacji, oznaczone na rysunku planu symbolem – K,
- 20) tereny infrastruktury technicznej elektroenergetyki, oznaczone na rysunku planu symbolem – E,
- 21) tereny parkingów, oznaczone na rysunku planu symbolem – KP,
- 22) tereny komunikacji kolejowej, oznaczone na rysunku planu symbolem – KK,
- 23) tereny rolnicze, oznaczone na rysunku planu symbolem – R,
- 24) tereny rolnicze, dopuszczone do zalesienia, oznaczone na rysunku planu symbolem – RZL,
- 25) tereny lasów, oznaczone na rysunku planu symbolem – ZL,
- 26) tereny wód powierzchniowych i rowów, oznaczone na rysunku planu symbolem – WS,
- 27) tereny dróg publicznych dojazdowych, oznaczone na rysunku planu symbolem – KDD,

- 28) tereny dróg publicznych lokalnych, oznaczone na rysunku planu symbolem – KDL,
- 29) tereny dróg publicznych zbiorczych, oznaczone na rysunku planu symbolem – KDZ,
- 30) tereny ciągów pieszo jezdnych, oznaczone na rysunku planu symbolem – KDX,
- 31) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolem – KDW.

Na obszarze objętym projektem planu ustalono zasady ochrony ładu przestrzennego, które należy realizować poprzez:

- 1) zakaz realizacji elewacji budynków z sidingu PCW,
- 2) zakaz stosowania betonowych elementów prefabrykowanych oraz pełnego muru do grodzenia działek, od strony ulic, przestrzeni publicznych i innych terenów ogólnodostępnych,
- 3) dla terenów zwartej zabudowy wsi zakaz lokalizacji obiektów budowlanych i budowli związanych z infrastrukturą techniczną o wysokości powyżej 15 m na całym terenie objętym niniejszą uchwałą,
- 4) dla budynków gospodarczych i garażowych obowiązek ich realizacji jako wycofanych min. 6 m względem frontowej linii zabudowy,
- 5) zharmonizowanie kolorystyki elewacji i dachów projektowanych i istniejących budynków.

W projekcie planu określono następujące zasady ochrony środowiska i przyrody:

- 1) zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem elementów infrastruktury technicznej, oraz inwestycji wymienionych w pkt. 2, zgodnie z przepisami ochrony środowiska,
- 2) dla terenów RM 1 i 3, leżących poza obszarem Natura 2000, dopuszcza się lokalizowanie inwestycji związanych z gospodarką rolną i hodowlaną mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i mogących znacząco oddziaływać na środowisko jeżeli przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wykaże ich negatywnego wpływu na ochronę przyrody, a uciążliwość zamknie się w granicy terenu, do którego prawo posiada inwestor,
- 3) dla terenów P i PU dopuszcza się lokalizowanie inwestycji mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko o ile przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wykaże ich negatywnego wpływu na ochronę przyrody, a uciążliwość zamknie się w granicy terenu, do którego prawo posiada inwestor,
- 4) dla obszarów NATURA 2000 Ostoja Barcińsko – Gąsawskiej zakazuje się realizacji

- przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z uwzględnieniem efektu kumulacji wszystkich przedsięwzięć, za wyjątkiem elementów infrastruktury technicznej,
- 5) zakaz hodowli zwierząt futerkowych w liczbie większej niż 1 DJP w obrębie każdego z terenów RM i RP,
 - 6) zakaz likwidowania oraz niszczenia zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, z wyłączeniem zadrzewień uniemożliwiających właściwe utrzymanie ciągów melioracyjnych i drenażowych oraz z wyłączeniem wycinki zadrzewień i zakrzewień uniemożliwiających prowadzenie prac budowlanych związanych z realizacją ustaleń niniejszej uchwały pod warunkiem nasadzeń rekompensacyjnych w proporcji 1:1,
 - 7) zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyłączeniem prac związanych z budową obiektów infrastruktury technicznej określonych niniejszą uchwałą ,
 - 8) podjęcie stosownych środków technicznych by natężenie pola magnetycznego emitowanego przez linie 110 kV i oddziaływanie akustyczne linii 110 kV nie mogło przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w przepisach odrębnych odpowiednio dla danego rodzaju przeznaczenia terenu;
 - 9) w przypadku kolizji planowanego zagospodarowania z istniejącymi urządzeniami melioracyjnymi dopuszcza się ich przebudowę w uzgodnieniu właściwym miejscu gestorem w zakresie melioracji szczegółowej,
 - 10) prawo realizacji nowych rowów melioracyjnych w obrębie terenów rolniczych,
 - 11) nakaz przywrócenia do stanu pierwotnego uszkodzonych, w wyniku prac budowlanych skarp rzek i urządzeń melioracji szczegółowej,
 - 12) nakaz odbudowy ciągów drenarskich w przypadku ich naruszenia przy prowadzeniu prac budowlanych i w przypadku realizacji budynków,
 - 13) nakaz stosowania do celów grzewczych paliw płynnych, gazowych i stałych oraz alternatywnych źródeł energii nie powodujących ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń,
 - 14) ponadto dla obszarów: NATURA 2000 Ostoi Barcińsko – Gąsawskiej i Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich, zakazuje się:
 - a) realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z uwzględnieniem efektu kumulacji wszystkich przedsięwzięć, za wyjątkiem elementów infrastruktury technicznej,
 - b) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w

tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;

- c) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- d) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno błotnych i torfowisk.

Ustalono bardzo szczegółowe zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej, z których należy wymienić:

1. Na obszarze objętym planem ochrona zabytków obejmuje:
 - 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków, tj. w Wenecji: kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP (nr rejestru A/1553), ruiny zamku średniowiecznego (nr rejestru A/206), dworu (nr rejestru A/1432); w Kierzkowie: kurhan megalityczny kultury amfor kulistych (nr rejestru C/119),
 - 2) zabytki nieruchome wpisane do ewidencji dóbr kultury: tereny kościoła p.w. Narodzenia NMP i Wszystkich Świętych w Kierzkowie, zespołu kościelnego: kościoła parafialnego p.w. Narodzenia NMP i cmentarza przykościelnego w Wenecji, zespołu budynków plebanii w Wenecji, zespołu dworsko-parkowego i dawnego zespołu folwarcznego w Wójcinie, zespołu obiektów Muzeum Kolejki Wąskotorowej w Wenecji, budynków w Wenecji Górnej, budynków dawnego młyna w Wenecji, domu nr 5 w Chomiąży Księżej, cmentarze parafialne rzym.-kat. i nieczynny ewangelicki w Kierzkowie, domy nr 13,14 i bez numeru w Kierzkowie, dom nr 2 w Skarbienicach, zagrody nr 1,4,5,6 w Skarbienicach, domy nr 11,22,43,44 w Wenecji, budynek OSP w Wenecji, dawna szkoła w Wenecji, 2 obiekty bez numeru w Wenecji, nieczynny cmentarz ewangelicki w Wenecji, budynek dawnej szkoły i budynek mieszkalny w Wójcinie, zespół kolejki wąskotorowej na trasie Żnin – Gąsawa, stanowiska archeologiczne we wsi Skarbienice, Wenecja Dolna wraz z jeziorem Biskupińskim oraz część wsi Wenecja Górna, wpisane jako zespoły ruralistyczne,
 - 3) strefę „A” - pełnej ochrony konserwatorskiej,
 - 4) strefę „B” - ochrony konserwatorskiej,
 - 5) strefę „E” i „K”- ochrony ekspozycji i krajobrazu dla zespołu wsi Wenecja Dolna;
 - 6) strefę „W” - ochrony archeologicznej (stanowiska archeologiczne).
2. Dla budynków i budowli wpisanych do rejestru oraz ewidencji zabytków, dla terenów stanowisk archeologicznych oraz dla wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej ustalono szczegółowe zasady ochrony i zasad zagospodarowania.

Ustalono zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (wybór):

- 1) obsługa komunikacyjna z istniejących i projektowanych dróg,
- 2) lokalizowanie w pasie drogowym urządzeń nie związanych z potrzebami ruchu drogowego za zgodą zarządcy drogi, z zachowaniem przepisów odrębnych,
- 3) dla istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych WN, SN i nn prawo do ich skablowania i przełożenia na warunkach gestora sieci,
- 4) odprowadzenie ścieków bytowych na terenach wyposażonych w sieć kanalizacyjną, do systemu kanalizacji sanitarnej,
- 5) odprowadzenie ścieków bytowych na terenach przeznaczonych pod zabudowę, wyposażonych częściowo w sieć kanalizacyjną, pokazanych w projekcie planu na arkuszach 1A, 2A, 2B, 2C, tymczasowo do szczelnych zbiorników wybieralnych wywożonych do stacji zlewnej nieczystości ciekłych przez koncesjonowanego przewoźnika lub tam gdzie warunki gruntowe na to pozwalają, do przydomowych oczyszczalni ścieków, docelowo obowiązkowo do systemu zbiorowej kanalizacji sanitarnej w momencie oddania jej do użytkowania,
- 6) odprowadzenie ścieków bytowych w miejscach gdzie jest nieuzasadniona ekonomicznie budowa sieci kanalizacyjnej, pokazanych w projekcie planu na arkuszach 1B, 2D, 2E, 3A, 3B, 3C, 3D, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 5A, 5B, 5C i 5D do stanowiących wyposażenie nieruchomości szczelnych zbiorników wybieralnych opróżnianych i wywożonych do stacji zlewnej nieczystości ciekłych przez koncesjonowanego przewoźnika lub tam gdzie warunki gruntowe na to pozwalają, do przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 7) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych w ramach poszczególnych działek budowlanych do gruntu, lub istniejących naturalnych cieków i rowów, z zachowaniem przepisów odrębnych,
- 8) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z projektowanych ciągów komunikacyjnych do istniejących rowów melioracji szczegółowej przy zastosowaniu urządzeń podczyszczających, z zachowaniem przepisów odrębnych,
- 9) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z powierzchni i terenów, z których spływ stanowić może zagrożenie dla środowiska przyrodniczego (stacje paliw, parkingi, tereny przemysłowo – magazynowe itp.) do lokalnych systemów kanalizacji deszczowej i oczyszczeniem ich przed wprowadzeniem do odbiornika, w granicach własnych lokalizacji,

- 10) docelowe zaopatrzenie w wodę z wodociągu wiejskiego,
- 11) tymczasowo do czasu zrealizowania wodociągu zaopatrzenie w wodę z ujęć indywidualnych i lokalnych,
- 12) docelowe zaopatrzenie w gaz ziemny dla całego obszaru,
- 13) ustala się maksymalne szerokości strefy ochronnej dla trasy przebiegu istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 na 2x25 m w stosunku do osi tego gazociągu (łącznie 50 m),
- 14) prawo lokalizacji w obrębie strefy ochronnej istniejącego gazociągu nowego, projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia o strefie kontrolowanej o szerokości 4 m,
- 15) w strefie ochronnej istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia ustalono: zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na pobyt stały ludzi i innych funkcji chronionych, możliwość lokalizacji innych obiektów po uzgodnieniu z właściwym gestorem sieci sposobu zagospodarowania terenu w strefie.
- 16) W stosunku do istniejącego dalekosiężnego rurociągu naftowego oznaczonego na rysunku planu ustala strefę bezpieczeństwa min 30m, której środek stanowi oś rurociągu, z zachowaniem przepisów odrębnych,
- 17) W strefie bezpieczeństwa dalekosiężnego rurociągu naftowego plan ustalono: zakaz zabudowy i stawiania ogrodzeń, zakaz składowania materiałów, zakaz sadzenia pojedynczych drzew w odległości mniejszej niż 5 m od rurociągu, wszelkie prace inwestycyjne liniowe podziemne i naziemne przechodzące przez strefę bezpieczeństwa oraz roboty z nimi związane muszą być uzgodnione i wykonywane pod nadzorem zarządcy rurociągu,
- 18) W nowo lokalizowanych lub modernizowanych budynkach należy do celów grzewczych lub grzewczo-technologicznych stosować paliwa płynne, gazowe i stałe z wyłączeniem paliw węglowych, lub wykorzystywać alternatywne źródła energii takie jak ogniwa fotowoltaiczne, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.

W projekcie planu oznaczono przestrzennie obszary szczególnego zagrożenia powodzią dla których obowiązuje zakaz wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto dla poszczególnych rodzajów przeznaczenia terenów projekt planu zawiera precyzyjne warunki szczegółowe zabudowy i ich zagospodarowania.

Powyższe ustalenia zapisane w projekcie planu korespondują z wnioskami wynikającymi z opracowanej wcześniej dokumentacji ekofizjograficznej.

IV. OCENA ZAGROŻEŃ I STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Obszar objęty opracowaniem, który stanowi tereny 5 sołectw: Chomiąza Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin położonych w południowo-wschodniej części gminy Żnin obejmuje rozległy teren o kształcie zbliżonym do rozciągniętej poprzecznie litery „H”. Jego powierzchnia wynosi 3453,35 ha, w tym grunty sołectwa Chomiąza Księża 948,33 ha, grunty sołectwa Kierzkowo 615,44 ha, grunty sołectwa Skarbienice 346,94 ha, grunty sołectwa Wenecja 958,30 ha, grunty sołectwa Wójcin 584,34 ha. Obszar jest wydłużony na kierunku południowy-zachód - północny-wschód. Długość obszaru na tym kierunku wynosi około 14,1 km. Szerokość jest zmienna i wynosi od około 5,2 km w części zachodniej i wschodniej do około 1,1 km w części środkowej.

Granice terenu objętego projektem planu zostały poprowadzone po granicach poszczególnych sołectw. Od strony południowej teren opracowania graniczy z obszarem gminy Gąsawa (powiat żniński), od strony południowo-wschodniej z terenem gminy Dąbrowa (powiat mogileński), a od strony wschodniej i północno-wschodniej z terenem gminy Barcin (powiat żniński). Od północy teren graniczy z miastem Żnin i sołectwami: Rydlewo, Podgórzyn, Białozewin, Jadowniki Rycerskie i Jadowniki Bielskie (gmina Żnin). Granice prowadzą zarówno po elementach naturalnych (brzegi jezior i cieków, granice lasów), jak i elementach antropogenicznych (drogi, linie kolejowe, miedze).

Pod względem demograficznym obszar jest zróżnicowany. Łącznie na terenie pięciu sołectw mieszkają 744 osoby (dane z 2011 r.), w tym w Chomiązy Księżej 28 osób, Kierzkowie 109 osób, Skarbienicach 36 osób, Wenecji 341 osób, Wójcinie 230 osób. Warto dodać, iż z uwagi na lokalizację na analizowanym terenie ośrodków wypoczynkowych, gospodarstw agroturystycznych, zabudowy letniskowej i ogrodów działkowych, okresowo (głównie w sezonie letnim) na terenie opracowania przebywa dodatkowo nawet około tysiąc osób.

Zagospodarowanie i użytkowanie terenu jest zróżnicowane. Zdecydowaną większość powierzchni zajmują tereny upraw polowych. Użytki rolne charakteryzują się w większości wysoką i średnią przydatnością rolniczą (klasy III i IV). Znaczną powierzchnię w środkowej części obszaru zajmują lasy. Ponadto na terenie opracowania znajduje się siedem różnej wielkości jezior. Ich brzegi w większości zajmuje zieleń nieurządzona.

Z tego względu obszar opracowania odznacza się zróżnicowanymi walorami przyrodniczymi. Tereny leśne i jeziora wraz z obrzeżami to tereny o wysokich walorach ekologicznych. Tereny rolne to przeważnie monokultury o niskiej wartości przyrodniczej.

Obszar opracowania jest częściowo zabudowany. Oprócz zwartej zabudowy wsi Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin, w których przeważa funkcja mieszkaniowa i usługowa, istotne elementy zainwestowania stanowią: Ośrodek Hotelowo-Rekreacyjny „REKO” na półwyspie Jeziora Weneckiego, zespół zabudowy (muzeum, kościół, ruiny zamku, parkingi) w Wenecji Dolnej, zespoły zabudowy letniskowej na jeziorami: Ostrowieckim i Kierzkowskim, gospodarstwa agroturystyczne w Skarbienicach i Kierzkowie, tartak w Kierzkowie. Generalnie obszar odznacza się dużą koncentracją zabudowy. Wsie mają przeważnie charakter ulicówek lub widlic. Poza obszarami zwartej zabudowy budynki mieszkalne i zagrodowe występują wzdłuż dróg. Zabudowa rozproszona występuje nielicznie.

Analizowany obszar jest wyposażony w sieć wodociągową. Dostęp do wody wodociągowej posiadają praktycznie wszystkie obiekty zabudowy. Ujęcie w Białozewinie zaopatruje w wodę sołectwa: Skarbienice i Wenecja, ujęcie w Jadownikach Rycerskich zaopatruje sołectwa: Kierzkowo i Chomiąża Księża, sołectwo Wójcin korzysta z ujęcia Szczepanowie w sąsiedniej gminie Dąbrowa.

Obszar nie posiada dostępu do kanalizacji sanitarnej. Na realizację czeka projekt skanalizowania wsi Skarbienice i Wenecja. Nie planuje się skanalizowania pozostałych sołectw.

Na obszarze przeważają indywidualne systemy ogrzewania oparte głównie na węglu, drewnie i miale węglowym. Emisja pyłów i gazów do powietrza atmosferycznego jest znaczna lecz ze względu na stosunkowo małą intensywność zabudowy zagrożenia emisją niską na dużą skalę nie występują.

Obszar odznacza się dość dobrą dostępnością komunikacyjną. Dojazd zapewnia sieć dróg powiatowych i gminnych. Przez obszar wsi Kierzkowo prowadzi nieczynna linia kolejowa jednotorowa Inowrocław - Żnin, na której ruch pociągów jest zawieszony. Przez teren wsi Wenecja przebiega odcinek linii kolejowej wąskotorowej użytkowanej turystycznie.

Przez teren objęty opracowaniem prowadzą napowietrzne urządzenia infrastruktury technicznej (ropociąg produktów naftowych, gazociąg wysokociśnieniowy, napowietrzne linie elektroenergetyczne), które stanowią pewne ograniczenie dla lokalizacji zabudowy.

W świetle fizycznogeograficznego podziału Polski J. Kondrackiego teren objęty opracowaniem leży w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie, w mezoregionie

Pojezierze Gnieźnieńskie. Obszar objęty opracowaniem usytuowany jest na polodowcowej wysoczyźnie morenowej (część zachodnia) i poziomu sandrowego (część wschodnia) rozciętych rynnami polodowcowymi. Wysoczyzna to równina płaska i lekko falista. Leży na wysokości 95-105 m n.p.m. Poziom sandrowy leży o około 5 m wyżej niż poziom wysoczyzny. Ponad wysoczyznę i sandr wznoszą się pagórki morenowe i kemowe o wysokości względnej około 5-10 m. Wierzchołek jednego z takich pagórków o kulminacji 114,4 w Kierzkowie stanowi najwyższy położony punkt obszaru. Na wysoczyźnie morenowej znajdują się różnej wielkości zagłębienia wytopiskowe oraz podłużne dolinki. Najbardziej charakterystyczną formą są jednak długie i głębokie rynny polodowcowe, których dna wypełniają jeziora. W zachodniej części obszaru znajduje się ciąg rynnowy jezior: Skarbińskie, Weneckie, Skrzyńska i Biskupińskie. Dno rynny leży na wysokości około 78 m n.p.m. We wschodniej części obszaru znajduje się ciąg rynnowy jezior: Ostrowieckie i Kierzkowskie. Dno rynny zalega na wysokości około 75 m n.p.m. Obszar opracowania cechuje się zatem zróżnicowanymi warunkami hipsometrycznymi w strefach nadjeziornych. Deniwelacje osiągają do 40 m wysokości względnej. Jednak urozmaicenie rzeźby terenu tylko w niewielkim stopniu stanowi ograniczenie dla lokalizacji zabudowy.

Obszar opracowania w całości budują osady czwartorzędowe. Położenie obszaru na terenie wysoczyzny morenowej i sandru powoduje, że budowa geologiczna i litologia osadów powierzchniowych jest nieco zróżnicowana. Na całej powierzchni obszaru opracowania znajdują się osady czwartorzędowe. Ich miąższość sięga od 40 do 70 m. Wykształcone są jako gliny zwałowe i piaski gliniaste (w części zachodniej) oraz piaski wodnolodowcowe (w części wschodniej). Osady gliniaste są zwięzłe, rzadziej twar doplastyczne, a osady wodnolodowcowe są luźne. Odznaczają się korzystnymi warunkami dla lokalizacji zabudowy. Osady holocenijskie na obszarze opracowania występują w dnach niewielkich zagłębień wytopiskowych oraz w dnach rynien. Ich miąższość jest niewielka. Na tych terenach występują niedogodne warunki dla lokalizacji wszelkich form zabudowy.

Na terenie objętym opracowaniem nie rozpoznano dotychczas szczegółowo i nie udokumentowano żadnego złoża kopalin.

Obszar objęty opracowaniem jest w średnim stopniu przekształcony antropogenicznie. Przekształcenia powierzchni ziemi miały i mają miejsce głównie podczas realizacji obiektów zabudowy i infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej. Należy zwrócić uwagę na rozwój zabudowy turystycznej i rekreacyjnej nad brzegami jezior (zwłaszcza Ostrowieckim i Weneckim). Na terenach rolnych są to zabiegi agrotechniczne związane z uprawą ziemi oraz sieć drenarska.

Obszar opracowania jest w znacznej części użytkowany rolniczo. Rodzaj wytworzonych gleb uwarunkowany jest budową geologiczną i litologią osadów powierzchniowych. W zachodniej części na powierzchni przeważają osady gliniaste i gliniasto-piaszczysto, na których wykształciły się urodzajne gleby. Są to gleby brunatne i czarne ziemie II, II i IV klasy bonitacyjnej. W części wschodniej przeważają gleby bielicoziemne IV i V klasy. Są średnio przydatne rolniczo. Należy zauważyć, że zmiana przeznaczenia kompleksów gleb I-III klasy bonitacyjnej na cele nierolnicze, wymaga zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Zdecydowana większość gruntów obszaru opracowania jest pochodzenia mineralnego. Grunty pochodzenia organicznego zajmują niewielki areał w podmokłych dnach rynien, dolinek i obniżen wytopiskowych.

Pod względem florystycznym obszar opracowania jest zróżnicowany. Tereny użytkowane rolniczo to głównie agrocenozy pól uprawnych. Przeważa uprawa zbóż, rzepaku, buraków cukrowych i kukurydzy. Tereny rolne są ubogie w zieleń. W podmokłych obniżeniach występują zadrzewienia i skupienia krzewów, a przy niektórych drogach rosną drzewa w układzie szpalerowym lub alejowym.

Zajmujący środkową część obszaru kompleks leśny to głównie bór mieszany świeży, las mieszany świeży i las świeży. W obrębie obniżen terenowych oraz przy brzegach jezior występują siedliska łągów jesionowo-olszowych. Występujące gatunki drzew to: sosna zwyczajna, brzoza brodawkowata, klon jawor, jesion wyniosły, dąb, buk pospolity, topola biała, olsza czarna i szara, wierzba biała, wiąz pospolity, lipa drobnolistna. W podszyciu występują krzewy i krzewinki: bez czarny, kruszyna pospolita, głóg jednoszyjkowy. Istotną rolę biocenotyczną odgrywają szuwały trzcinowe, turzycowe i oczeretowe na brzegach jezior będące buforem przed wpływem do wód zanieczyszczeń z terenów rolniczych oraz stanowiące siedliska ptaków wodno-błotnych.

Charakterystykę siedlisk obszaru Natura 2000 przedstawiono w dalszej części rozdziału

Także pod względem faunistycznym obszar objęty opracowaniem jest zróżnicowany. Na terenach użytkowanych rolniczo fauna jest uboga i charakterystyczna dla tego typu terenów. Tereny rolne są mało i średnio atrakcyjnym miejscem żerowania niewielkich ssaków oraz ptaków. Bardziej zasobne pod względem występowania fauny są tereny jezior i ich otoczenia oraz teren leśny w środkowej części obszaru. Świat zwierząt reprezentują: jelenie, daniele, sarny, dziki, zające, dzikie króliki, bażanty, kuropatwy, lisy, borsuki, jenoty, norki,

kuny, tchórze, piżmaki, dzikie gęsi i kaczki, gołębie grzywacze, czaple i łyski. Występują tu wszystkie charakterystyczne dla niżu środkowopolskiego gatunki płazów i gadów.

Pod względem hydrograficznym obszar opracowania znajduje się w dorzeczu Noteci, w zlewniach dwóch jej dopływów: Gąsawki i Strugi Folskiej. Zlewnia Gąsawki obejmuje zachodnią część obszaru. Rzeka płynie w kierunku północnym dnem rynny polodowcowej i przepływa przez jeziora: Biskupińskie, Weneckie i Skarbińskie a następnie Żnińskie Małe (na granicy opracowania). Zlewnia o całkowitej powierzchni 590,3 km² ma głównie charakter rolniczy. Ta część obszaru leży w granicach jednolitej części wód PLRW60002518836779 „Gąsawka do wypływu z Jez. Sobiejuskiego”. Jest to silnie zmieniona część wód.

Zlewnia Strugi Folskiej obejmuje wschodnią część obszaru. Rzeka płynie dnem rynien polodowcowych i dolin wód roztopowych. Przepływa przez jeziora: Ostrowieckie, Kierzkowskie i Wolickie (na granicy opracowania). Zlewnia o całkowitej powierzchni 137,1 km² ma charakter rolno-leśny. Ta część obszaru leży w granicach jednolitej części wód PLRW600025188339 „Notec od Małej Noteci do Jeziora Wolickiego”. Jest to silnie zmieniona część wód.

Cechą charakterystyczną obszaru opracowania jest występowanie gęstej sieci drenarskiej, zarówno rowów melioracyjnych odkrytych, jak i drenażu rurowciągów podziemnych.

Na analizowanym terenie znajduje się w całości lub części kilka dużych i średnich jezior. Są to jeziora typu rynnowego, o przeważnie wydłużonym kształcie, często wysokich brzegach, urozmaiconej linii brzegowej i licznych przegłębieniach dna.

W zlewni Gąsawki znajdują się:

Jezioro Biskupińskie - powierzchnia 166,6 ha, objętość wody 6397,2 tys. m³, głębokość maksymalna 13,7 m, powierzchnia zlewni całkowitej 78,9 km². III kategoria podatności na degradację. Jakość wód – poza klasą (2004) ze względu na wskaźniki: ChZT-Cr, BZT5, azot amonowy, azot całkowity, przewodność elektrolityczna, chlorofil „a”, widzialność krążka Secchiego.

Jezioro Weneckie - powierzchnia 131,7 ha, objętość wody 6601,3 tys. m³, głębokość maksymalna 20,3 m, powierzchnia zlewni całkowitej 92,0 km². III kategoria podatności na degradację. Jakość wód – poza klasą (2004) ze względu na wskaźniki: ChZT-Cr, BZT5, fosforany, azot mineralny, azot amonowy, azot całkowity, przewodność elektrolityczna, chlorofil „a”, widzialność krążka Secchiego.

Jezioro Skarbińskie - powierzchnia 64,0 ha, objętość wody 3069,8 tys. m³, głębokość maksymalna 9,6 m, powierzchnia zlewni całkowitej 96,3 km². III kategoria podatności na

degradację. Jakość wód – poza klasą (2004) ze względu na wskaźniki: ChZT-Cr, BZT5, azot mineralny, azot całkowity, przewodność elektrolityczna, chlorofil „a”, widzialność krążka Secchiego.

Jeziro Skrzyńka - powierzchnia 27,9 ha, objętość wody 2440,5 tys. m³, głębokość maksymalna 19,5 m, powierzchnia zlewni całkowitej 12,9 km². II kategoria podatności na degradację. Jakość wód – II klasa (2004) poza klasą tylko: średnie nasycenie hypolimnionu tlenem, azot mineralny, przewodność elektrolityczna. Większość wskaźników w II klasie.

W zlewni Strugi Foluskiej znajdują się:

Jeziro Kierzkowskie - powierzchnia 77,3 ha, objętość wody 6195,3 tys. m³, głębokość maksymalna 23,0 m, powierzchnia zlewni całkowitej 137,1 km². Zlewnia Strugi Foluskiej-Noteci. II kategoria podatności na degradację. Jakość wód – poza klasą (2005) ze względu na wskaźniki: średnie nasycenie hypolimnionu tlenem, fosforany, przewodność elektrolityczna, chlorofil „a”, sucha masa sestonu, widzialność krążka Secchiego. Jezioro odznacza się podwyższonymi stężeniami jonów chlorkowych, sodowych, siarczanowych i wapniowych.

Jeziro Ostrowieckie - powierzchnia 159,6 ha, objętość wody 10173,0 tys. m³, głębokość maksymalna 28,6 m, powierzchnia zlewni całkowitej 127,4 km². III kategoria podatności na degradację. Jakość wód – III klasa (2005) poza klasą wskaźniki: średnie nasycenie hypolimnionu tlenem, BZT5, fosforany, przewodność elektrolityczna, chlorofil „a”, sucha masa sestonu, widzialność krążka Secchiego.

Warto zaznaczyć, że ocena jakości wód prowadzona według nowej metodyki obowiązującej od 2007 r. (zgodnej z Ramową Dyrektywą Wodną) wykonana w 2010 roku wykazała stan ekologiczny jezior: Biskupińskiego, Weneckiego Wschodniego i Weneckiego Zachodniego jako zły. Wysokie były zwłaszcza wskaźniki: chlorofil „a” i zawartość biomasy.

Jeziro Kierzkowskie Małe i jezioro Gwiazda to niewielkie akweny otoczone gruntami rolnymi i częściowo lasami.

Na obszarze opracowania znajdują się fragmenty dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GWZP) o znaczących zasobach w skali kraju - nr 142 i 143.

- Zbiornik nr 142 - „Zbiornik międzymorenowy Inowrocław Dąbrowa” – wody czwartorzędowe, zbiornik o powierzchni 340 km², wody wymagające wysokiej ochrony (OWO). Średnia głębokość ujęcia 35 m, a zasoby dyspozycyjne 95 tys. m³/dobę. Obejmuje skrajnie wschodnią część obszaru opracowania.

- Zbiornik nr 142 - „Subzbiornik Inowrocław – Gniezno”, wody trzeciorzędowe, wymagające wysokiej ochrony (OWO), zbiornik o ogólnej powierzchni 200 km². Średnia głębokość ujęcia

wynosi 120 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 96 tys. m³/dobę. Obejmuje zachodnią część obszaru opracowania.

Na obszarze opracowania sfera gospodarki komunalnej jest oprócz spływów obszarowych z terenów rolniczych, istotnym źródłem zanieczyszczeń wód. Wszystkie miejscowości nie posiadają kanalizacji, a podstawowym systemem unieszkodliwiania ścieków jest ich gromadzenie w zbiornikach wybieralnych z okresowym ich wywozem do oczyszczalni ścieków w Żninie. Rozbudowa kolektorów ściekowych w najbliższej przyszłości w ramach tzw. aglomeracji „Żnin” obejmie Wenecję wraz ze Skarbienicami, co pozwoli tylko na częściową likwidację tego problemu.

Zagrożenie związane z powodzią na obszarze opracowania występuje jedynie wzdłuż Strugi Foluskiej na terenie wsi Kierzkowo i Wójcin. Są to obszary położone w bezpośrednim sąsiedztwie cieku oraz lokalnie w niewielkich zagłębieniach śródleśnych. Wzdłuż biegu Gąsawki nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią ani obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

W dnach zagłębień wytopiskowych oraz nad brzegami jezior występują warunki lokalnie sprzyjające do tworzenia się lokalnych zastoisk wody i podtopień. Szczególnie wiosną niektóre drogi gruntowe są okresowo trudno przejezdne.

Warunki topoklimatyczne obszaru są korzystne dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, turystycznej i rekreacyjnej. Szczególnie korzystne są tereny nad północnymi i wschodnimi brzegami jezior, które są dobrze nasłonecznione. Generalnie mikroklimat jeziorno-leśny stwarza dobre warunki do zamieszkania i wypoczynku.

Na terenie tej części gminy Żnin nie występują uciążliwe źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Najistotniejsze zanieczyszczenia to emisje energetyczne z gospodarstw domowych korzystających z tradycyjnych źródeł energii, z zakładów przemysłowych i obiektów komunalnych. Uciążliwe mogą być emisje odorów z zakładów rolnych. Należy dodać, że emisja zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego z dróg jest niewielka. Ruch pojazdów na drogach powiatowych i odcinkach dróg gminnych nie powoduje uciążliwości w tym zakresie. Jednak uciążliwości są nieco większe w porze letniej z uwagi na większy ruch pojazdów na drogach. Wszystkie drogi na terenie opracowania nie emitują ponadnormatywnego hałasu i z tego względu obszar odznacza się korzystnymi warunkami akustycznymi. Źródłami hałasu są natomiast obiekty produkcyjne (np. tartak w Kierzkowie) i turystyczno-rekreacyjne (np. ośrodek „REKO” i zespoły zabudowy letniskowej na jeziorami: Ostrowieckim i Kierzkowskim). Ruch pociągów na linii kolejowej Żnin-Inowrocław jest zawieszony, a linia kolejki wąskotorowej nie stwarza uciążliwości.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza ważnymi w skali kraju i regionu korytarzy ekologicznych. Korytarz ekologiczny o znaczeniu europejskim obejmujący dolinę Noteci (Pradolinę Toruńsko-Eberswaldzką) znajduje się w odległości około 20 km na północ.

Zachodnia część obszaru w rejonie jezior: Skarbińskiego, Weneckiego, Biskupińskiego i Skrzyńka oraz wschodnia część terenu w rejonie jezior: Kierzkowskiego, Ostrowieckiego i Gwiazda położona jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich. Pod względem rodzaju ekosystemu to teren wodny i leśny. Obszar ten obejmuje dwa systemy jezior, usytuowanych w granicach Pojezierza Gnieźnieńskiego - różniących się zasadniczą fizjonomią. Rynnę zachodnią – z jeziorami Dużym i Małym Żnińskim, Weneckim, Biskupińskim, Gąsawskim i innymi charakteryzują płaskie brzegi i niski stopień lesistości. Natomiast rynna wschodnia – z jeziorami Ostrowieckim i Kierzkowskim charakteryzuje się wyższym stopniem lesistości brzegów, głębszym wcięciem rynny i wyższymi walorami krajobrazowymi oraz przydatnością dla wypoczynku. Zachodnia rynna spełnia natomiast rolę obszaru wskazanego do ochrony również ze względów kulturowo-historycznych (Biskupin, Wenecja). Celem ochrony obszaru jest zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona zbiorników wód powierzchniowych (naturalnych i sztucznych, płynących i stojących) wraz z pasem roślinności okalającej, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków.

W granicach obszaru chronionego krajobrazu obowiązują zakazy zawarte w Uchwale Nr X/248/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego poz. 2569):

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
4. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
6. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
7. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zakazy, o których mowa wyżej nie dotyczą:

1. wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa,
2. prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym,
3. realizacji inwestycji celu publicznego.

Projekt planu respektuje zakazy obowiązujące na obszarze chronionego krajobrazu.

W sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem nie występują obszary specjalnej ochrony ptaków w ramach europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Najbliższy taki obszar znajduje się w odległości około 26 km na północ (PLB 300001 „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego”). Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej. Teren ten jest także zaakceptowanym przez Komisję Europejską projektowanym specjalnym obszarem ochrony siedlisk Natura 2000 PLH300004 „Dolina Noteci”.

Specjalnym obszarem ochrony siedlisk proponowanym do ustanowienia jest obszar PLH040028 „Ostoja Barcińsko-Gąsawska”, który obejmuje zachodnią i wschodnią część obszaru opracowania. Ostoja została zaakceptowana decyzją Komisji Europejskiej o obecnie ma status „obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty”. Obszar jest elementem jednego z największych na Pałukach kompleksu leśnego otaczającego rynnę z jeziorami połączonymi

rzekami - Gąsawką i Notecią. Obejmuje górny bieg rzeki Gąsawki wraz z jej odcinkiem źródłowym oraz ciąg głęboko wciętych dolin łączących się z doliną Noteci. Stanowi rynnę, której rozszerzenia wypełniają liczne jeziora. Strome zbocza tych dolin zajmują lasy grądowe, a na niewielkich powierzchniach również świetliste dąbrowy. Wzdłuż brzegów Gąsawki obecne są niewielkie płyty zarastających torfowisk przejściowych; w śródleśnych obniżeniach małe płyty torfowisk wysokich. W zbiornikach wodnych kształtują się zbiorowiska wodne ze związku *Nymphaeion*. W północnej części, na łąkach na zachód od Barcina (poza obszarem projektu planu) odnotowano występowanie *Ostericum palustre*. Miejscami odsłonięte zbocza zajmują murawy kserotermiczne. Najważniejszym zagrożeniem dla obszaru jest presja turystyczna i rozwój ośrodków wypoczynkowych wokół jezior.

Rys. Obszar projektu planu na tle obszaru Natura 2000 PLH040028 „Ostoja Barcińsko-Gąsawska”

Na podstawie wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w latach 2006 i 2007 przez organizacje pozarządowe, wojewódzkie zespoły specjalistyczne we współpracy z Ministerstwem Środowiska, dokonały wyboru miejsc występowania siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków, które mogą być potencjalnie włączone do sieci Natura 2000 jako specjalne obszary ochrony siedlisk. Według danych zawartych w standardowym formularzu danych na obszarze „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” występują następujące siedliska z podanym % pokrycia:

- 2330 wydmy śródładowe z murawami szczotlichowymi 0,02

- 3150 starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne 11,25
- 6210 murawy kserotermiczne (priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków) 0,02
- 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 0,54
- 6510 niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie 1,01
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska 0,64
- 9170 grąd środkowoeuropejski 13,34
- 9190 dąbrowy acidofilne 3,29
- 91E0 lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe 1,68
- 91F0 łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 0,02
- 91I0 świetlista dąbrowa subkontynentalna 2,37

Obszar ten jest ważny dla różnych siedlisk przyrodniczych, których stwierdzono tu 11 typów, zajmujących powyżej 30% terenu. Do najważniejszych należą:

- stanowiska *Ostericum palustre* na łąkach w rejonie jeziora Wolickiego - na terenie projektu planu zabezpieczone przed degradacją poprzez wyznaczenie terenów zieleni nieurządzonej ZR z zakazem zabudowy kubaturowej;

- kserotermiczne skarpy nad jez. Kierzkowskim Małym z *Anthericum ramosum*, *Campanula bononiensis*, *Helianthemum ovatum*, *Peuderdanum cervaria*, *Scorzonera purpurea*, *Thalictrum minus* - na terenie projektu planu zabezpieczone przed degradacją poprzez wyznaczenie terenów zieleni nieurządzonej ZR i terenów rolnych R z zakazem zabudowy kubaturowej;

- wilgotne łąki nad jeziorem Wolickim oraz w dolinie Noteci poniżej jez. Wolickiego z *Dianthus superbus*, *Inula salicina*, *Ostericum palustre*, *Pimpinella major*, *Sanguisorba officinalis*) - na terenie projektu planu zabezpieczone przed degradacją poprzez wyznaczenie terenów zieleni nieurządzonej ZR z zakazem zabudowy kubaturowej;

- lasy liściaste w okolicy leśniczówki Chomiąza Księża (z *Corydalis cava*, *Corydalis fabacea*, *Gagea lutea*, *Phyteuma spicatum*, *Viola mirabilis*) - na terenie projektu planu zabezpieczone przed degradacją poprzez wyznaczenie terenów lasów ZL bez możliwości zmiany na cele nieleśne;

- lasy liściaste na wsch. od jez. Ostrowieckiego i w otoczeniu jez. Gwiazda (*Hepatica nobilis*, *Hypericum montanum*, *Lilium martagon*, *Phyteuma spicatum*) - na terenie projektu planu zabezpieczone przed degradacją poprzez wyznaczenie terenów lasów ZL bez możliwości zmiany na cele nieleśne;

- wilgotne łąki na pd. brzegach jez. Weneckiego (*Dianthus superbus*, *Gentianella uliginosa*, *Selinum carvifolium*) - poza obszarem projektu planu;
- źródła Gąsawki (rezerwat; *Allium ursinum*, *Daphne mezereum*) - poza obszarem projektu planu.

Na obszarze objętym analizą mogą występować ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej, w tym gatunki priorytetowe): bóbr europejski, kumak nizinny i wydra oraz ważne dla Europy gatunki roślin (z Zał. II Dyr. siedliskowej), w tym gatunek priorytetowy: starodub łąkowy.

Dodać należy, że czynione są starania (głównie przez Stowarzyszenie Ekologiczne w Barcinie) o utworzenie Pałuckiego Parku Krajobrazowego, który swoim zasięgiem objąłby obszar projektu planu. Warto dodać, że taki postulat znajduje się w obecnie obowiązującym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.

Analiza uwarunkowań ekofizjograficznych, w tym ocena walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obszaru objętego opracowaniem wskazuje, że w dalszym ciągu jego cechą charakterystyczną będzie współwystępowanie niezabudowanych terenów użytkowanych rolniczo, użytków zielonych i nieużytków rolniczych, terenów leśnych, zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, zabudowy turystycznej, rekreacyjnej i letniskowej. Decydują o tym uwarunkowania ekofizjograficzne, w tym walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru, rolnicza przydatność gleb oraz przydatność terenów do zabudowy.

Projekt planu bardzo przejrzysto dokonuje wydzielenia przestrzennych, w tym określa tereny pod zabudowę oraz zapewnia ochronę przed zabudową terenów o wysokich walorach, zarówno przyrodniczych (tereny leśne i przeznaczone pod zalesienie, obrzeża jezior, mokradła i podmokłości, skarpy terenowe), jak i glebowych (tereny R).

Pozostawienie obszaru opracowania w dotychczasowym użytkowaniu nie prowadziłyby do powstawania nowych zagrożeń. Jednak należy zauważyć, że brak planu miejscowego mógłby prowadzić do żywiołowego w niektórych miejscach rozwoju nowej zabudowy o różnych funkcjach, na podstawie wydawanych indywidualnie decyzji administracyjnych. Natomiast plan miejscowy kompleksowo reguluje zasady zagospodarowania terenu pięciu sołectw o powierzchni prawie 3,5 tys. ha. Bez planu miejscowego nie byłoby możliwe wprowadzenie nowych zalesień, które uzupełniają istniejące kompleksy leśne, wzbogacając walory przyrodniczo-krajobrazowe i będą chronić wierzchnią warstwę gleby przed rozwojem procesów erozyjnych.

Zachowanie istniejącego stanu w zakresie zagospodarowania obszaru nie wiązałoby się ze zmianami walorów krajobrazowych i fizjonomicznych terenu. Dalsze intensywne

użytkowanie rolnicze części terenów o niskiej i średniej jakości glebach wytworzonych na gruntach luźnych (piaszczystych) prowadziłyby do nasilania procesów erozji wietrznej. Dlatego bardziej korzystne jest ich zalesienie, jak to ustala projekt planu. Ewentualne pozostawienie części obszaru jako nieużytki rolnicze, prowadziłyby do stopniowego zarastania roślinnością (głównie murawami trawiastymi, krzewami oraz samosiewami sosny i brzozy).

V. PROBLEMY ORAZ CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Realizacja ustaleń projektu planu nie pozostaje w sprzeczności z celami ochrony środowiska i przyrody ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnymi z punktu widzenia projektu dokumentu.

Obszar opracowania znajduje się w części w granicach obszarów prawnie chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Z tego względu obowiązują tu określone zakazy i ograniczenia zagospodarowania. Projekt planu w ustaleniach respektuje zakazy obowiązujące na Obszarze Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich oraz dostosowuje program nowego zainwestowania do celów czynnej ochrony ekosystemów jeziorno-leśnych tj. zachowania różnorodności biologicznej siedlisk poprzez pozostawienie w obecnym stanie terenów łąk i pastwisk nadjeziornych oraz podmokłych nieużytków rolniczych; ochrony zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej poprzez niewielką skalę nowego zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego i letniskowego; prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej i zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami w szczególności na terenach porolnych poprzez zachowanie istniejących terenów leśnych i wskazanie do zalesienia nowych terenów rolnych w celu powiększenia istniejących kompleksów, ochrony terenów nadjeziornych i utrzymaniu leśnych korytarzy ekologicznych dla możliwości migracji dużych ssaków.

Projekt planu dla kilku terenów adaptuje istniejącą zabudowę i dopuszcza możliwość lokalizacji nowej zabudowy bliżej niż 100 od brzegów jezior. Szerokość strefy zakazu zabudowy jest określona w projekcie planu przez nieprzekraczalne linie zabudowy na załącznikach graficznych. Wynosi ona od około 35 do około 65 m. Taka sytuacja ma miejsce: w sołectwie Chomiąża Księża (tereny ZPUT1, ZPUT2, UT, UT1, RM1 nad brzegiem Jeziora Ostrowieckiego), sołectwie Kierzkowo (teren RM nad brzegiem Jeziora Kierzkowskiego, tereny ZPUT1 nad brzegiem Jeziora Ostrowieckiego), sołectwie Wójcin (teren ZPUT1 nad brzegiem Jeziora Ostrowieckiego, teren RM1 nad brzegiem Jeziora Kierzkowskiego).

Ponadto na terenie sołectw: Wenecja i Skarbienice w odległości mniejszej niż 100 m od brzegów jezior znajdują się tereny RM, MNU1, ZPU2.

Przeprowadzona wnikliwa analiza lokalizacji terenów, dla których zastosowano odstępstwo od zakazu, planowaną skalę nowej zabudowy, zastosowane parametry urbanistyczne i rozwiązanie techniczno-komunikacyjne, obecne użytkowanie i zagospodarowanie terenu, istniejące walory przyrodniczo-krajobrazowe, uwarunkowania ekofizjograficzne możliwości lokalizacji zabudowy na tych terenach, upoważniają do stwierdzenia, że planowane tereny nowej zabudowy nie spowodują znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Oczywiście lokalizacja nowej zabudowy odbędzie się kosztem powierzchni aktywnej przyrodniczo i spowoduje pewne negatywne oddziaływania na środowisko (utwardzenie powierzchni, emisja hałasu i spalin, produkcja ścieków i odpadów, zmiany krajobrazu i różnorodności biologicznej, oddziaływanie na faunę), jednak niewielkie straty środowiskowe wpłyną pozytywnie na zwiększenie możliwości wypoczynku na tych terenach.

W zachodniej i wschodniej części obszaru znajduje się projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk PLH040028 „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” o statusie „obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty”. Obszar jest elementem jednego z największych na Pałukach kompleksu leśnego otaczającego rynną z jeziorami. Projekt planu zapewnia ochronę siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków roślin i zwierząt poprzez odstąpienie od wszelkiego zainwestowania na tych terenach. W szczególności projekt planu zakazuje lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem elementów infrastruktury technicznej i komunikacji. Zakaz ten nie dotyczy tylko terenów RM 1 i 3, leżących poza obszarem NATURA 2000, dopuszcza się lokalizowanie inwestycji związanych z gospodarką rolną i hodowlaną mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko jeżeli przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wykaże ich negatywnego wpływu na ochronę przyrody, a uciążliwość zamknie się w granicy terenu, do którego prawo posiada inwestor, a także terenów P i PU o ile przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wykaże ich negatywnego wpływu na ochronę przyrody, a uciążliwość zamknie się w granicy terenu, do którego prawo posiada inwestor.

W projekcie planu ograniczono możliwość lokalizacji obiektów związanych z gospodarką rolną i hodowlaną. Tego typu obiekty, należące do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dopuszczono tylko na terenach RM1 i RM3 leżących poza obszarem Natura 2000 „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” z zastrzeżeniem, że przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wykaże ich negatywnego wpływu

na ochronę przyrody, a uciążliwość zamknie się w granicy terenu, do którego prawo posiada inwestor. Natomiast w granicach obszaru Natura 2000 wykluczono możliwość lokalizacji tego typu obiektów zaliczonych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Często spotykanym zagrożeniem jest uprawa roślin i hodowla zwierząt gatunków, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (np. norka amerykańska), zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska. Przepisem takim jest zwłaszcza Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, które zostało opublikowane dnia 4 października 2011 r. i weszło w życie dnia 5 kwietnia 2012 r. Na tej liście są np.: bóbr kanadyjski, szop pracz, wiewiórka szara. Ustalenia projektu planu wprowadzają zakaz hodowli zwierząt futerkowych w liczbie większej niż 1 DJP w obrębie każdego z terenów RM i RP. Jest to istotne ustalenie mające na celu minimalizację tego typu zagrożeń.

Na poziomie krajowym podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska jest Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, przyjęta Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. Głównymi celami ochrony środowiska są: ochrona zasobów naturalnych i poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Analizowany projekt planu jest w tym kontekście zgodny z celami ochrony środowiska i realizuje konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Rozdział 2.7 Polityki ekologicznej państwa pt. „Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym” określa w szczególności cele średniookresowe do 2016 r. i kierunki działań w latach 2009-2012. W tym kontekście oceniany projekt planu, stanowiąc instrument realizacji polityki zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin na terytorium pięciu sołectw w południowo-wschodniej jej części, zapewnia racjonalną gospodarkę terenami, zachowanie ładu przestrzennego, zapewnia ochronę lokalnych mokradeł i podmokłości, dostosowuje planowane zainwestowanie do pojemności przestrzennej środowiska, zapewnia poprawę

jakości życia mieszkańców i turystów przez racjonalne zaprojektowanie różnych form zabudowy, respektowanie ograniczeń na terenach chronionych, ochronę siedlisk przyrodniczych, zapewnienie ochrony wód, jakości powietrza i klimatu akustycznego.

Cele ochrony przyrody określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Są to m.in.: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony, ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach, oraz zadrzewień, utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody. Ze względu na specyfikę obszaru projektu planu, w części stanowiącego użytki role a w części ekosystemy jeziorno-leśne, cele ochrony przyrody w projekcie dokumentu realizowane są poprzez: zapewnienie wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, zapewnienie racjonalnych wskaźników intensywności zabudowy, zapewnienie terenów zieleni nieurządzonej, urządzonej, ochronę przez degradacją śródpolnych i nadbrzeżnych mokradeł i podmokłości, zalecenie zwiększenia powierzchni leśnej, zbiorowe odprowadzanie ścieków komunalnych na terenach planowanej kanalizacji, preferowanie zaopatrzenie w energię ciepłą w sposób minimalizujący emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Projekt planu nakazuje odprowadzenie ścieków bytowych na terenach wyposażonych w sieć kanalizacyjną, do systemu kanalizacji sanitarnej, a na terenach przeznaczonych pod zabudowę niewyposażonych w istniejącą sieć kanalizacyjną, tymczasowo do szczelnych zbiorników wybieralnych wywożonych do stacji zlewnej nieczystości ciekłych lub tam gdzie warunki gruntowe na to pozwalają, do przydomowych oczyszczalni ścieków, docelowo obowiązkowo do systemu kanalizacji sanitarnej w momencie oddania jej do użytkowania. Natomiast w miejscach gdzie jest nieuzasadniona ekonomicznie budowa sieci kanalizacyjnej np. na terenach zabudowy zagrodowej, rozproszonej zabudowie mieszkaniowej i rekreacyjnej, do szczelnych zbiorników wybieralnych wywożonych do oczyszczalni ścieków przez koncesjonowanego przewoźnika lub tam gdzie warunki gruntowe na to pozwalają, do przydomowych oczyszczalni ścieków. Są to rozwiązania uzasadnione ekonomicznie i właściwe z punktu widzenia ochrony środowiska, zwłaszcza wód. Przepisy odrębne w zakresie unieszkodliwiania ścieków nie wykluczają możliwości stosowania szczelnych zbiorników wybieralnych. Zbiorniki takie wykonane z tworzyw sztucznych lub prawidłowo wykonane zbiorniki betonowe gwarantują bezpieczne dla środowiska, a w szczególności dla wód, gromadzenie ścieków.

W sumie należy ocenić, że omawiany projekt planu spowoduje co najwyżej negatywne zagrożenia w stopniu średnim. Wprowadzenie licznych ustaleń proekologicznych projektu planu może przyczynić się do jego zmniejszenia.

VI. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOŻLIWOŚCI I SPOSOBY ICH OGRANICZANIA, ZAPOBIEGANIA LUB KOMPENSACJI ORAZ MOŻLIWE ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Podstawą określenia potencjalnych zagrożeń i konfliktów, jakie może spowodować realizacja projektu planu obejmującego teren dotychczas w przeważającej części niezabudowany, użytkowany rolniczo i zalesiony, a w części zabudowany i przeznaczony pod różnego rodzaju formy zabudowy oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, była wnikliwa ocena dokonana podczas wizji terenowych oraz analiza opracowania ekofizjograficznego dla przedmiotowego terenu.

Realizacja projektu planu nie spowoduje zmian funkcjonalnych i przestrzennych na terenie tej części gminy Żnin. Na rozległym obszarze pięciu sołectw generalnie zostanie utrzymany obecny stan zagospodarowania z racjonalnym zaplanowaniem nowych form zabudowy: mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, turystyczno-rekreacyjnej i letniskowej. Przeważająca część terenu w dalszym ciągu pozostanie użytkowana jako tereny rolne i leśne.

Przedmiotem oceny były następujące elementy środowiska: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Oceniono również wpływ na obszary Natura 2000, w tym chronione siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt.

W ocenie zastosowano trzy stopnie zagrożenia, jakie mogą wyrzucić proponowane zmiany przeznaczenia terenów na poszczególne komponenty środowiska: mały (1), średni (2) i znaczący (3). W wyniku realizacji projektu planu może też nastąpić poprawa warunków środowiska (+) lub w wyniku braku oddziaływania warunki pozostają bez zmian (0).

Pod pojęciem zagrożenie małe rozumieć należy typowe zmiany i przekształcenia danego komponentu środowiska o niewielkich walorach, a także jakie spowoduje realizacja ustaleń projektu planu w terenie już zainwestowanym lub przewidzianym do zainwestowania w obowiązującym planie.

Zagrożenie średnie związane jest z przekształceniem poszczególnych komponentów o średnich walorach, jakie spowoduje realizacja ustaleń projektu planu w terenie

niezainwestowanym lub zainwestowanym w niewielkim stopniu. Zmiany te wiązać się będą z budową obiektów kubaturowych i infrastruktury, bądź z funkcjonowaniem inwestycji mogących w odczuwalny sposób negatywnie wpływać na środowisko i życie ludzi.

Zagrożenie znaczące wiązać się będzie z radykalnymi zmianami i przekształceniami poszczególnych komponentów środowiska o dużych walorach, a związanych z budową obiektów i infrastruktury, bądź z funkcjonowaniem inwestycji mogących w znaczący sposób negatywnie wpływać na środowisko.

Poprawa warunków środowiska wiązać się będzie z sytuacjami, gdzie wprowadzone ustalenia sprzyjają bądź poprawiają dotychczasowe uwarunkowania i zapewniają ochronę jego walorów.

Warunki pozostają bez zmian w sytuacjach, gdy ustalenia projektu planu nie mają wpływu na elementy środowiska lub gdy są zgodne z dotychczasowymi zasadami i sposobami zagospodarowaniem terenu.

Uśrednioną ocenę poszczególnych rodzajów terenów, w ujęciu poszczególnych komponentów środowiska z uwzględnieniem opisanych kryteriów, zawiera poniższa tabela.

Symbole terenów	Elementy środowiska												
	Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
RM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RM/U	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MN	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
MNU	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
MWU	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
ML	0	1	+	1	1	2	2	1	1	0	0	0	0
ZPU	0	1	+	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0
UT	1	1	+	1	1	2	2	1	1	0	0	0	0
ZPUT	1	1	+	1	1	2	1	1	1	0	0	0	0
US	0	0	+	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
UK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PU	0	1	1	1	1	2	2	2	1	0	0	0	0
P	0	1	1	1	1	2	2	2	2	0	0	0	0
U	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
ZP	0	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0
ZR	0	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0
ZC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
K	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

Symbole terenów	Elementy środowiska												
	Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
KP	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0
KK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RZL	0	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0
ZL	0	+	0	+	+	+	+	0	0	0	0	0	0
WS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KDD	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
KDL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KDZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DKX	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KDW	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0

Analizując zanotowane w tabeli wyniki przeprowadzonej oceny wpływu realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego należy stwierdzić, że planowane zmiany funkcji i zagospodarowania terenu na całym obszarze objętym projektem dokumentu spowodują ingerencję w środowisko przyrodnicze.

Z przeprowadzonej oceny wynika, że planowane zmiany będą mieć istotny wpływ, w różnym zakresie, na większość komponentów środowiska przyrodniczego. Nie odnotowano przewidywanego znaczącego negatywnego oddziaływania. Oddziaływanie w stopniu średnim wystąpi tylko w odniesieniu do kilku elementów środowiska: wody, powietrza, powierzchni ziemi i krajobrazu. Zmiany te wystąpią na terenach: zabudowy lotniskowej ML, usług turystyki UT, usług turystyki w zieleni ZPUT, obiektów usługowych, produkcyjnych, składów i magazynów PU, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów P, ogrodów działkowych ZD.

Pozytywne zmiany na niektórych terenach wystąpią w zakresie różnorodności biologicznej, jakości życia ludzi (mieszkańców i turystów), zwierząt, roślin, wody, powietrza, powierzchni ziemi i krajobrazu.

Nie zidentyfikowano oddziaływania na klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Realizacja projektu planu nie powinna spowodować powstania negatywnych oddziaływań na **obszary Natura 2000**. Najbliższy obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 znajduje się w odległości około 26 km na północ (PLB 300001 „Dolina Środkowej

Noteci i Kanału Bydgoskiego”). Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej. Planowane zmiany zagospodarowania terenu projektu planu nie będą oddziaływać na przedmiot ochrony tego obszaru.

Specjalnym obszarem ochrony siedlisk proponowanym do ustanowienia jest obszar PLH040028 „Ostoja Barcińsko-Gąsawska”, który obejmuje zachodnią i wschodnią część obszaru opracowania. Obecnie ma status „obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty”. Jest elementem jednego z największych na Pałukach kompleksu leśnego otaczającego rynnę z jeziorami połączonymi rzekami - Gąsawką i Notecią. Stanowi rynnę, której rozszerzenia wypełniają liczne jeziora. Strome zbocza tych dolin zajmują lasy grądowe, a na niewielkich powierzchniach również świetliste dąbrowy. Wzdłuż brzegów Gąsawki obecne są niewielkie płaty zarastających torfowisk przejściowych, a w śródleśnych obniżeniach małe płaty torfowisk wysokich. W zbiornikach wodnych kształtują się zbiorowiska wodne ze związku *Nymphaeion*. W północnej części, na łąkach na zachód od Barcina odnotowano występowanie starodubu łąkowego. Miejscami odsłonięte zbocza zajmują murawy kserotermiczne.

Projekt planu zabezpiecza przed degradacją chronione siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt. W szczególności poprzez wyznaczenie terenów zieleni nieurządzonej ZR i terenów rolnych R z zakazem zabudowy kubaturowej w rejonach występowania przedmiotów ochrony, a także poprzez wyznaczenie terenów lasów ZL bez możliwości zmiany na cele nieleśne. Takie chronione enklawy stanowią: stanowiska *Ostericum palustre* na łąkach w rejonie jeziora Wolickiego, kserotermiczne skarpy nad Jeziorem Kierzkowskim Małym z *Anthericum ramosum*, *Campanula bononiensis*, *Helianthemum ovatum*, *Peucedanum cervaria*, *Scorzonera purpurea*, *Thalictrum minus*, wilgotne łąki nad Jeziorem Wolickim, lasy liściaste w okolicy leśniczówki Chomiąża Księża (z *Corydalis cava*, *Corydalis fabacea*, *Gagea lutea*, *Phyteuma spicatum*, *Viola mirabilis*), lasy liściaste na wschód od Jeziora Ostrowieckiego i w otoczeniu jeziora Gwiazda (*Hepatica nobilis*, *Hypericum montanum*, *Lilium martagon*, *Phyteuma spicatum*). Tak zapisane ustalenia planu gwarantują zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz ochronę roślin i zwierząt tam występujących.

Należy jednak zauważyć, że potencjalnie jest możliwe występowanie enklaw chronionych siedlisk przyrodniczych wzdłuż brzegów Jeziora Ostrowieckiego na terenie sołectw Chomiąża Księża i Kierzkowo. Projektowane tam są nowe tereny usług turystyki UT i usług turystyki w zieleni ZPUT. W takich przypadkach należy odstąpić od realizacji inwestycji aby nie spowodować szkody w środowisku.

Projekt planu wprowadza zakaz hodowli zwierząt futerkowych w liczbie większej niż 1 DJP w obrębie każdego z terenów RM i RP. W szczególności nie dopuszcza to do hodowli gatunków zwierząt, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (np. norka amerykańska) zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska. Zabezpiecza w ten sposób zagrożenia dla rodzimej roślinności i fauny.

Planowane zmiany zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem spowodują w części negatywne zmiany **różnorodności biologicznej**. Zmiany te będą miały charakter lokalny, będą negatywne w stopniu co najwyżej małym, będą pośrednie, skumulowane i długoterminowe. Niekorzystne zmiany w tym zakresie będą się wiązać głównie z lokalizacją zabudowy usług turystyki, zabudowy lotniskowej, mieszkowo-usługowej oraz produkcyjnej, składów i magazynów. Nowe obiekty powstaną na terenach dotychczas niezabudowanych powodując uszczuplenie powierzchni aktywnej przyrodniczo. Część powierzchni zostanie utwardzona i pozbawiona gleby oraz pokrywy roślinnej.

Te negatywne oddziaływania wystąpią już na etapie budowy nowych obiektów i będą trwałe w czasie eksploatacji. Raczej nie należy przewidywać likwidacji w przyszłości terenów zabudowanych (mieszkaniowych, turystyki, itp.), w związku czym zmiany będą trwałe.

Planowane zmiany przeznaczenia terenu nie spowoduje negatywnych oddziaływań w zakresie ponadlokalnym. Zmniejszy się nieznacznie (o kilka %) powierzchnia biologicznie czynna obszaru opracowania, zaniknie część agrocenoz oraz roślinności nieużytków. Warto podkreślić, że zostanie zachowana zdecydowana większość terenów łąkowych i nieużytków rolniczych (zieleni nieurządzonej ZR), które gwarantują co zachowanie różnorodności biologicznej na najmniej obecnym poziomie.

W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań projekt planu nakazuje zachowanie minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej na wszystkich terenach przeznaczonych pod zabudowę na poziomie od 20% (tereny P i KP) do 60% (tereny UT, US i ZP) i 85% (teren ZPUT2).

Należy zwrócić uwagę, że projekt planu przewiduje wprowadzenie nowych zalesień na terenie sołectw Chomiąza Księża i Wójcin. Powiększone zostaną istniejące kompleksy leśne, a także powstaną nowe na terenach o niskiej przydatności rolniczej. Zamiana monokulturowych agrocenoz pól uprawnych na lasy pozwoli na zwiększenie różnorodności biologicznej na obszarze co najmniej kilkunastu hektarów. Jest to ważne z uwagi na fakt, iż tereny leśne będą przeciwdziałać procesom erozyjnym gleb oraz wzbogaca pulę genową.

Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje zróżnicowane oddziaływania na **ludzi**. Lokalizacja nowych obiektów usługowych, produkcyjnych, składów i magazynów może spowodować pewne uciążliwości. Projekt planu zakazuje lokalizacji inwestycji znacząco oddziaływających na środowisko i mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem elementów infrastruktury technicznej. Ograniczono w ten sposób powstawanie nowych inwestycji, które mogłyby pogorszyć jakość życia mieszkańców.

Na terenach wsi Kierzkowo i Wójcin na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nie planuje się lokalizacji żadnych przedsięwzięć, które mogłyby stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, w szczególności zabudowy mieszkaniowej.

Na terenach P i PU projekt planu zezwala na lokalizowanie inwestycji związanych z gospodarką rolną i hodowlaną mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ale tylko jeżeli przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wykaże ich negatywnego wpływu na ochronę przyrody, a uciążliwość zamknie się w granicy terenu, do którego prawo posiada inwestor. Warto zaznaczyć, że tereny te są położone w dużej odległości od zabudowy mieszkaniowej, turystycznej i lotniskowej.

Na całym terenie objętym opracowaniem projekt planu precyzyjnie wyznacza zasięg przestrzenny zabudowy oraz warunki urbanistyczne dla każdego terenu. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej, turystycznej, rekreacyjnej i lotniskowej nie koliduje w aspekcie przestrzennym i środowiskowym z planowanymi inwestycjami produkcyjnymi, magazynowymi i składowymi.

Warto zauważyć, iż na całym terenie objętym planem nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych, co jest bardzo korzystnym ustaleniem mającym na celu ochronę jakości życia mieszkańców i zapewnienie dogodnych warunków do wypoczynku.

Zapewniono także dla każdego typu terenu odpowiednie standardy akustyczne.

Na terenie ZC2 ustalono zakaz pochówku.

Realizacja projektu planu spowoduje w pewnym stopniu negatywne oddziaływanie na **zwierzęta**. Wprowadzenie nowej zabudowy w otoczeniu jezior i sąsiedztwie terenów leśnych spowoduje utrudnienie dla bytowania gatunków fauny. Zmiany te będą miały charakter lokalny, będą negatywne w stopniu małym, skumulowane, bezpośrednie i długoterminowe.

Negatywne zmiany wystąpią głównie w obszarach nad brzegami jezior przeznaczonymi pod usługi turystyki i zabudowę lotniskową. Jednak ze względu stosunkowo

niewielką skalę nowego zainwestowania nie prognozuje się oddziaływać znacząco negatywnych w tym zakresie.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza zasięgiem korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym, w tym także nie stanowi ciągu przelotów ptaków. Jedynie rynną Gąsawki jest wykorzystywana w ograniczonym zakresie jako obszar migracji ptaków na kierunku północ-południe. Oddziaływanie na ornitofaunę nie będzie znacząco negatywne także ze względu na oddalenie od ostoi ptasich i wyznaczonych obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

Ze względu na znaczne oddalenie od zimowisk nietoperzy, w tym chronionych jako specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000, planowane zainwestowanie nie będzie oddziaływać negatywnie na nietoperze, ich siedliska i miejsca zimowania.

Projekt planu wprowadza zakaz hodowli zwierząt futerkowych w liczbie większej niż 1 DJP w obrębie każdego z terenów RM i RP. Ustalenie to przeciwdziała w szczególności hodowli gatunków zwierząt, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (np. norka amerykańska), zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska. Zabezpiecza w ten sposób zagrożenia dla rodzimej fauny.

Analiza ustaleń projektu planu pozwala stwierdzić, że na obszarze opracowania najprawdopodobniej nieco zmniejszy się liczba zwierzyny łownej, która zasili okoliczne tereny. jednak stworzenie nowych kompleksów leśnych i powiększenie istniejących (o co najmniej kilkadziesiąt hektarów) pozwoli na poprawę warunków bytowania zwierząt, których bytowanie i rozród związane jest z obszarami leśnymi.

Negatywne oddziaływania na **rośliny** wynikać będą ze zmiany przeznaczenia terenów dotychczas użytkowanych rolniczo lub stanowiących nieużytki rolnicze pod różnego rodzaju zespoły zabudowy oraz elementy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zmiany te będą miały charakter lokalny, będą negatywne, skumulowane, bezpośrednie, długoterminowe i stałe. Ze względu na fakt, iż przeważająca część obszaru w dalszym ciągu będzie użytkowana jako użytki rolne i lasy oraz zapewniono ochronę zieleni nieurządzonej, a także przewidziano dość duże powierzchnie do zalesienia, zasoby flory nie ulegną istotnej degradacji. Ze względu na mało intensywną skalę nowej zabudowy, w tym także nad brzegami jezior, w niewielkim stopniu likwidacji ulegną obecne zbiorowiska roślinne. Ponadto projekt planu nakazuje na całym obszarze likwidowania oraz niszczenia zadrzewień śródpolnych i przydrożnych.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę w miejsce agrocenoz pól uprawnych pojawią się powierzchnie utwardzone oraz roślinność towarzysząca zabudowie. Zmniejszy się powierzchnia aktywna przyrodniczo. Projekt planu ustala, aby zarówno tereny otwarte R, RZL i WS w całości pozostały powierzchnią biologicznie czynną. Projekt wprowadza tu zakaz zabudowy, zakazali likwidowania oraz niszczenia zadrzewień.

W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań projekt planu nakazuje zachowanie minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej na wszystkich terenach przeznaczonych pod zabudowę na poziomie: 20% (tereny P i KP), 35% (tereny UKR), 40% (tereny RM, MN, MNU, ML, ZPU, ZPUT1, UK, PU, U, ZD), 50% (tereny MWU), 60% (tereny UT, US i ZP), 85% (teren ZPUT2).

Jeśli w wyniku prac budowlanych zajdzie potrzeba usunięcia zieleni, projekt planu nakazuje realizację nasadzeń kompensacyjnych w proporcji 1:1.

Są to istotne ustalenia proekologiczne służące minimalizacji negatywnych oddziaływań.

Planowane zmiany przeznaczenia terenu wywołają co najwyżej mało znaczące negatywne oddziaływanie na **wodę**. Zmiany te będą miały charakter lokalny, będą bezpośrednie, skumulowane i stałe. Powstanie nowych zespołów zabudowy o różnej funkcji i różnej intensywności spowoduje zwiększenie ilości wytwarzanych ścieków, zarówno bytowych, jak i wód opadowych i roztopowych. Zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych spowoduje ograniczenie możliwości infiltracji wód opadowych i roztopowych, a tym samym przyspieszony skoncentrowany ich odpływ, zwłaszcza w czasie ulewnych opadów atmosferycznych i roztopów wiosennych.

Należy zaznaczyć, że projekt planu nakazuje przywrócenie do stanu pierwotnego uszkodzonych, w wyniku prac budowlanych skarp rzek i urządzeń melioracji szczegółowej, a także nakazuje odbudowę ciągów drenarskich w przypadku ich naruszenia przy prowadzeniu prac budowlanych. Zabezpiecza tym samym sieć hydrograficzną i drenarską obszaru przed degradacją lub fragmentacją, a obszar przed wystąpieniem podtopień.

W związku z brakiem na obszarze opracowania kanalizacji sanitarnej, projekt dokumentu zezwala na odprowadzanie ścieków bytowych do przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników wybieralnych wywożonych do stacji zlewnej nieczystości ciekłych, a docelowo obowiązkowo do systemu zbiorowej kanalizacji sanitarnej w momencie oddania jej do użytkowania. Jest to rozwiązanie obecnie jedyne z możliwych, lecz system docelowy będzie optymalny z punktu widzenia ochrony wód. Przepisy odrębne w zakresie

unieszkodliwiania ścieków nie wykluczają możliwości stosowania szczelnych zbiorników wybieralnych. Zbiorniki takie wykonane z tworzyw sztucznych lub prawidłowo wykonane zbiorniki betonowe gwarantują bezpieczne dla środowiska, a w szczególności dla wód, gromadzenie ścieków. Warto zaznaczyć, że na części terenów MN, ML, ZPUT nie było możliwości wprowadzenia nakazu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ze względu na niekorzystne warunki gruntowo-wodne lub zróżnicowanie hipsometryczne terenu. Takie rozwiązanie mogłoby spowodować realne zagrożenie dla wód. Natomiast dla terenów docelowo przewidzianych do skanalizowania tymczasowe dopuszczenie zbiorników wybieralnych jest bardziej korzystne, gdyż w momencie wykonania kanalizacji sanitarnej użytkownicy nieruchomości zabudowanych są zobowiązani do ich podłączenia do systemu kanalizacyjnego. Takiego obowiązku nie mają natomiast w odniesieniu do istniejących oczyszczalni przydomowych. Ponadto realizacja przydomowych oczyszczalni ścieków na części terenów zmniejszyłaby opłacalność budowy zbiorczego systemu odprowadzenia ścieków.

Ewentualne nieszczelności zbiorników na nieczystości mogą spowodować migrację zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych. Należy zaznaczyć, że budowa kanalizacji w sołectwach Wenecja i Skarbienice jest przygotowana do realizacji. Natomiast na pozostałych terenach budowa kanalizacji sanitarnej jest nieuzasadniona ekonomicznie, ponieważ wskaźniki urbanistyczne nie zapewnią „nasycenia” zabudową terenów do wymaganego wskaźnika 120 osób / 1 km sieci kanalizacyjnej. Zatem nie będą objęte aglomeracją „kanalizacyjną”. Według informacji Urzędu Miejskiego w Żninie orientacyjna liczba działek wymagających budowy zbiornika na nieczystości bądź oczyszczalni przydomowej na obszarze projektu planu przedstawia się następująco (wyszczególnienie wg arkuszy załączników graficznych do projektu planu - wytłuszczono tereny włączone w obszar tzw. aglomeracji): **1A Skarbienice: Istniejące – 10, Projektowane – 3, 1B Skarbienice: Istniejące – 1, Projektowane – 0, 2A Wenecja Górna: Istniejące – 88, Projektowane – 67, 2B Wenecja Górna: Istniejące – 1, Projektowane – 0, 2C Wenecja Ośrodek: Istniejące – 3, Projektowane – 2, 2D Wenecja Dolna: Istniejące – 14, Projektowane – 9, 2E Mościszewo: Istniejące – 8, Projektowane – 8, 3A Mościszewo: Istniejące – 1, Projektowane – 0, 3B Leśniczówka: Istniejące – 1, Projektowane – 0, 3C Chomiąza Księża: Istniejące – 45, Projektowane – 13, 3D Chomiąza Księża: Istniejące – 1, Projektowane – 2, 4A Kierzkowo: Istniejące – 14, Projektowane – 24, 4B Kierzkowo: Istniejące – 11, Projektowane – 1, 4C Kierzkowo: Istniejące – 5, Projektowane – 2, 4D Kierzkowo: Istniejące – 6, Projektowane – 1, 4E Kierzkowo: Istniejące – 3, Projektowane – 0, 5A Wójcin: Istniejące – 22, Projektowane**

– 10, 5B Wójcin: Istniejące – 4, Projektowane – 3, 5C Wójcin: Istniejące – 23, Projektowane – 4, 5D Wójcin: Istniejące – 10, Projektowane – 2.

Samorząd gminy w zakresie swojego władztwa planistycznego nie ma możliwości w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nakazania jednego z kilku możliwych sposobów oczyszczania ścieków. Takie stanowisko wynika z rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody Kujawsko-Pomorskiego np. Rozstrzygnięcie nadzorcze nr 77/2014 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2014 r. opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego poz. 2584 z dnia 25.09.2014.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych.

Realizacja projektu planu nie spowoduje żadnych negatywnych oddziaływań na obszary jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych, na których obszar planu jest położony. Nie będzie zatem mieć wpływu na osiągnięcie założonych celów środowiskowych.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych sztucznych i silnie zmienionych, jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Planowane rozwiązania z zakresu gospodarki ściekowej na obszarze planu, uwzględniając wielkości i stan JCWP PLRW60002518836779 „Gąsawka do wypływu z Jez. Sobiejuskiego” i JCWP PLRW600025188339 „Noteć od Małej Noteci do Jeziora Wolickiego”, nie będą miały wpływu na zmianę ich stanu, jak również zapobiegają pogorszeniu stanu tych wód.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest: zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu; ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan. W tym kontekście realizacja nowej zabudowy na analizowanym obszarze nie będzie miała wpływu na ewentualne pogorszenie stanu wód podziemnych w bilansie całej JCWPd PL_GW_2400_043. System wodonośny jest wielopiętrowy, a główne obszary jego zasilania

znajdują się w południowej i wschodniej części JCWPd, a więc w dużej odległości od analizowanego obszaru planu.

Na terenach wsi Kierzkowo i Wójcin w projekcie planu oznaczono zasięg przestrzenny obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, dla których obowiązuje zakaz wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na skutek wprowadzenia nowych funkcji terenu nastąpi negatywne oddziaływanie na **powietrze**. Spowoduje to większą niż dotychczas emisję zanieczyszczeń powietrza i hałasu. Projekt planu przewiduje stosunkowo skromny program realizacji nowych inwestycji na rozległym przestrzennie terenie w zdecydowanej większości stanowiącym dotychczas użytki rolne, lecz częściowo już zainwestowanym.

W odniesieniu do emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego należy stwierdzić, że planowane inwestycje głównie usługowe i produkcyjne staną się nowymi źródłami hałasu i emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.

Należy zauważyć, że projekt planu zakazuje lokalizacji inwestycji znacząco oddziaływających na środowisko i mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem elementów infrastruktury technicznej. Takie ustalenie minimalizuje ewentualne negatywne oddziaływania na tereny zabudowy mieszkaniowej, turystycznej i letniskowej. Natomiast dla terenów RM 1 i 3 dopuszczono lokalizowanie inwestycji związanych z gospodarką rolną i hodowlaną mogących znacząco oddziaływać na środowisko, lecz tereny te są oddalone od obszarów zabudowy mieszkaniowej, turystycznej i letniskowej, w związku z czym nie przewiduje się sytuacji kolizyjnych.

Projekt planu dla terenów P i PU dopuszcza lokalizowanie inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko o ile przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wykaże ich negatywnego wpływu na ochronę przyrody, a uciążliwość zamknie się w granicy terenu, do którego prawo posiada inwestor. Także te tereny, które będą źródłem emisji hałasu, pyłów i gazów (np. tartak), są oddalone od terenów mieszkaniowych i wypoczynkowych.

Odnośnie sposobu ogrzewania budynków, projekt planu ustala nakaz stosowania do celów grzewczych paliw płynnych, gazowych i stałych oraz alternatywnych źródeł energii nie powodujących ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń. Jest to rozwiązanie optymalne z punktu widzenia ograniczenia emisji energetycznych do powietrza.

Lokalne nowe źródła emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu będą stanowić także drogi głównie dojazdowe i komunikacji wewnętrznej. Jednak zwłaszcza drogi komunikacji wewnętrznej KDW będą bardzo rzadko użytkowane, zatem ich uciążliwość będzie niewielka. Największe emisje zanieczyszczeń komunikacyjnych, w tym hałasu pochodzą z dróg zbiorczych i lokalnych, które zwłaszcza w letnim sezonie turystycznym kumulować będą ruch lokalny i turystyczno-rekreacyjny.

Ważne jest, że na części użytków rolnych o przeciętnej przydatności rolniczej na terenie sołectw Chomiąża Księża i Kierzkowo dopuszczono zalesienie (tereny RZL). Powstanie nowych obszarów leśnych i powiększenie istniejących wpłynie korzystnie na warunki mikroklimatyczne obszaru, zwiększy asymilację dwutlenku węgla z atmosfery i produkcję tlenu. Plan chroni także zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Zapewnia tereny zieleni (urządzonej i nieurządzonej) od strony wód. Właściwe zagospodarowanie zieleni terenów, zwłaszcza mieszkaniowych i turystyczno-rekreacyjnych, podniesie ich atrakcyjność. Pożądane jest wprowadzenie takich gatunków drzew i krzewów, by funkcje izolacyjne i ochronne mogły być pełnione przez cały rok (duży udział gatunków zimozielonych).

Planowane zmiany przeznaczenia terenu wywołają zmiany i przekształcenia **powierzchni ziemi**. Zmiany te będą negatywne, lokalne, bezpośrednie i stałe. Nastąpią one przede wszystkim w miejscach lokalizacji nowej zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej, usługowej, turystycznej i lotniskowej, a także w obrębie nowych i przebudowywanych dróg oraz parkingów. Zmiany obecnego stanu powierzchni ziemi spowodują przede wszystkim planowane nowe inwestycje budowlane oraz nowe sieci i urządzenia infrastruktury technicznej (np. sieć kanalizacyjna). Jednak skala przekształceń nie będzie znaczna. Część powierzchni terenu zostanie utwardzona. W trakcie realizacji inwestycji, a zwłaszcza podczas wykonywania wykopów pod fundamenty budynków nastąpi naruszenie i częściowe zniszczenie fizycznej i biologicznej struktury powierzchniowej warstwy gleby. Zmiany te, podobnie jak związane z przebudową i budową dróg będą nieodwracalne. Największe zmiany w zakresie powierzchni ziemi wystąpią na wszystkich terenach P, PU i UT, które wyznaczono na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo.

W ustaleniach projektu planu wprowadzono zakaz przekształceń terenu w zakresie makroniwelacji z wyjątkiem prac związanych z budową infrastruktury technicznej. Jednak należy przypuszczać, że większość tych urządzeń sieciowych będzie realizowana w liniach rozgraniczających istniejących i projektowanych dróg.

Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje zmiany **krajobrazu**. Będą to zmiany negatywne, bezpośrednie i długoterminowe. Wprowadzenie nowych obiektów budowlanych na tereny dotychczas niezabudowane, w przeważającej części użytkowanych rolniczo spowoduje powstanie nowych kubatur (w pewnych przypadkach dominant krajobrazowych) na tle otaczających terenów otwartych – wód jezior, użytków rolnych i zieleni. Projekt planu na rozległym przestrzennie terenie precyzyjnie określa dopuszczalną wysokość nowej zabudowy na poszczególnych terenach. Na większości terenów dopuszczono zabudowę o wysokości nie większej niż 10-12 m (tereny RM, MN, MNU, UT, ZPUT, UK, PU, ZC). Natomiast tylko na terenach obiektów produkcyjnych, składów i magazynów P dopuszczono obiekty o maksymalnej wysokości 18 m. Na terenach zabudowy letniskowej ML zezwolono na lokalizację obiektów o wysokości nie większej niż 8 m, na terenach ogrodów działkowych ZD nie większej niż 7 m, a na terenach U nie większej niż 6 m. Warto zwrócić uwagę, iż w celu ochrony walorów krajobrazowych w ustaleniach ogólnych dla terenów zwartej zabudowy wsi zakazano lokalizacji obiektów budowlanych i budowli związanych z infrastrukturą techniczną o wysokości powyżej 15 m na całym terenie objętym projektem planu. Ponadto zakazano realizacji elewacji budynków z sidingu PCW. Nakazano zharmonizowanie kolorystyki elewacji i dachów projektowanych i istniejących budynków.

Oprócz dopuszczalnej wysokości obiektów, projekt planu określa maksymalną ilość kondygnacji nowej zabudowy, rodzaj dachu i kąty nachylenia połaci dachowych oraz poziom posadzki parterów budynków. Parametry te dla wszystkich rodzajów nowej zabudowy należy uznać za prawidłowe i pozwalają one na kształtowanie walorów fizjonomicznych obszaru. Także wartości minimalnych powierzchni działek nie budzą zastrzeżeń. Wynoszą one od 1000 m² (dla terenów PU), poprzez 2000 m² (dla terenów MNU, ML), 3000 m² (dla terenów RM), 4000 m² (dla terenów ZPUT i P), do 5000 m² (dla terenów UT).

Wysokość ogrodzeń ograniczono do maksymalnie 1,5 m ze wskazaniem do realizacji płotów drewnianych i żywopłotów. Zakazano stosowania betonowych elementów prefabrykowanych oraz pełnego muru do grodzenia działek, od strony ulic, przestrzeni publicznych i ogólnodostępnych.

Na terenach otwartych R, ZR i RZL zakazano realizacji trwałych obiektów zabudowy kubaturowej, co zabezpieczy te tereny przed wprowadzaniem elementów naruszających walory krajobrazowe.

Realizacja ustaleń projektu planu - nowej zabudowy oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w związku ze stosunkowo niewielką skalą

planowanych przedsięwzięć w skali ponadlokalnej i globalnej nie spowoduje żadnych istotnych zmian warunków **klimatu**. Zmiany te, nawet w kontekście ewentualnej urbanizacji terenów sąsiednich, nie będą odczuwalne w skali ponadlokalnej.

Mimo dość znacznej powierzchni obszaru planu, umiarkowany planowany program nowej zabudowy upoważnia do stwierdzenia, że suma emisji zanieczyszczeń energetycznych i komunikacyjnych nie wywoła zmian odczuwalnych w skali ponadlokalnej i nie wpłynie na efekt cieplarniany. Z kolei obserwowane zmiany klimatyczne, polegające na dużej zmienności zjawisk pogodowych i wzroście średniej temperatury powietrza, częstszym występowaniu zjawisk typu: trąby powietrzne, silne ulewy, gradobicia, ale i również długie okresy bezopadowe, nie mają istotnego związku z planowanymi zmianami zagospodarowania terenów analizowanego obszaru. Przyjęte rozwiązania urbanistyczne pozytywnie adaptują obszar planu do postępujących zmian klimatycznych, w szczególności uwzględniają możliwe gwałtowne opady deszczu, lokalne podtopienia, ekstremalne upały i wichury, opracowania systemów odprowadzania deszczówki czy możliwości wchłaniania wód opadowych i roztopowych przez glebę. Przyjęte w planie proporcje pomiędzy terenami zabudowanymi i utwardzonymi a terenami stanowiącymi powierzchnię biologicznie czynną, nie będą nasilać niekorzystnych skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Ze względu na brak istotnych zasobów naturalnych realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na **zasoby naturalne**. Zmiana przeznaczenia terenu spowoduje pewne trwałe ubytki zasobów glebowych. Pod budowę nowych obiektów i nowych dróg, zostaną przeznaczone tereny dotychczas użytkowane rolniczo lub stanowiące nieużytki rolnicze. Odnaczają się one zróżnicowaną, przeważnie niską, przydatnością rolniczą. Z użytkowania rolniczego zostaną wyłączone grunty pochodzenia mineralnego.

Należy zauważyć, że ubytek terenów użytkowanych rolniczo będzie stosunkowo niewielki w odniesieniu do powierzchni całego terenu objętego projektem planu, a w otoczeniu znajdują się znaczne arealy gleb o wysokiej przydatności rolniczej.

Ze względu na występowanie na obszarze objętym projektem planu obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru oraz do ewidencji, ustalenia szeroko formułują zasady ochrony **dziedzictwa kulturowego i zabytków**.

Na obszarze objętym projektem dokumentu ochrona zabytków obejmuje:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków w Wenecji: kościół parafialny p.w.

Narodzenia NMP (nr rejestru A/1553), ruiny zamku średniowiecznego (nr rejestru A/206), dworu (nr rejestru A/1432); w Kierzkowie: kurhan megalityczny kultury amfor kulistych (nr rejestru C/119),

- zabytki nieruchome wpisane do ewidencji dóbr kultury - tereny: kościoła p.w. Narodzenia NMP i Wszystkich Świętych w Kierzkowie wpisanego do ewidencji zabytków, zespołu kościelnego: kościoła parafialnego p.w. Narodzenia NMP i cmentarza przykościelnego w Wenecji wpisanych do ewidencji zabytków, zespołu budynków plebanii w Wenecji wpisanych do ewidencji zabytków, zespołu dworsko-parkowego i dawnego zespołu folwarcznego w Wójcinie wpisanych do ewidencji zabytków, zespołu obiektów Muzeum Kolejki Wąskotorowej w Wenecji, budynków w Wenecji Górnej, budynków dawnego młyna w Wenecji, domu nr 5 w Chomiąży Księżej, cmentarze parafialne rzym.-kat. i nieczynny ewangelicki w Kierzkowie, domy nr 13,14 i bez numeru w Kierzkowie, dom nr 2 w Skarbienicach, zagrody nr 1,4,5,6 w Skarbienicach, domy nr 11,22,43,44 w Wenecji, budynek OSP w Wenecji, dawna szkoła w Wenecji, 2 obiekty bez numeru w Wenecji, nieczynny cmentarz ewangelicki w Wenecji, budynek dawnej szkoły i budynek mieszkalny w Wójcinie, zespół kolejki wąskotorowej na trasie Żnin – Gąsawa, stanowiska archeologiczne we wsi Skarbienice, Wenecja Dolna wraz z jeziorem Biskupińskim oraz część wsi Wenecja Górna, wpisane jako zespoły ruralistyczne,
- strefę „A” — pełnej ochrony konserwatorskiej,
- strefę „B” — ochrony konserwatorskiej,
- strefę „E” i „K” — ochrony ekspozycji i krajobrazu dla zespołu wsi Wenecja Dolna;
- strefę „W” — ochrony archeologicznej (stanowiska archeologiczne).

Dla budynków i budowli wpisanych do rejestru zabytków oraz ewidencji dóbr kultury, dla terenów stanowisk archeologicznych oraz dla wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej ustalono szczegółowe zasady ochrony i zasad zagospodarowania.

Zapisano szczegółowe ustalenia w zakresie m.in.: zasad odbudowy i przebudowy budynków, zasady realizacji ewentualnych dociepleń obiektów, usunięcia z elewacji frontowych elementów szpecących obiekty, wyeliminowania konstrukcji zakłócających oryginalne formy architektoniczne np. przybudówki lub powłoki tynku, zasad stosowania stolarki okiennej.

Dla terenów ochrony konserwatorskiej zapisano szczegółowe ustalenia w zakresie m.in.: historycznego układu ulic, historycznego rozplanowania zabudowy i linii zabudowy, historycznych podziałów na działki budowlane, gabarytów zabudowy, historycznego

ukształtowania terenu, historycznej kompozycji przestrzennej, wymiany lub eliminacji zabudowy nie posiadającej wartości historyczno-kulturowych.

Wprowadzenie strefy ochrony ekspozycji i krajobrazu dla zespołu wsi Wenecja Dolna zabezpiecza ochronę walorów historyczno-kulturowych i krajobrazowych rozległego terenu obejmującego eksponowany w krajobrazie teren położony pomiędzy jeziorami: Biskupińskim, Weneckim i Skrzyńka.

Tak szeroko sformułowane ustalenia ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków należy uznać za optymalne w zakresie ochrony tych wartości.

Realizacja projektu planu nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na **dobra materialne**. Realizacja nowych różnego rodzaju form zabudowy nie wpłynie negatywnie na już istniejące w sąsiedztwie obiekty, w tym zabudowy mieszkaniowej, usługowej i użyteczności publicznej. Na obszarze projektu planu w wyniku uporządkowania zagospodarowania przestrzennego wzrośnie atrakcyjność do inwestowania. Z pewnością wzrośnie wartość działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usług turystyki i zabudowę lotniskową.

Realizacja nowych inwestycji budowlanych oraz nowych dróg i sieci infrastruktury technicznej nie spowoduje zniszczenia lub degradacji żadnych już istniejących dóbr materialnych w postaci budynków, dróg, sieci przesyłowych, linii energetycznych itp.

Przeprowadzona analiza możliwych **rozwiązań alternatywnych** w stosunku do rozwiązań przedstawionych w projekcie planu, w związku z mało intensywną skalą nowego zainwestowania na rozległym przestrzennie terenie pozwala na stwierdzenie, że rozwiązania przyjęte w projekcie dokumentu są optymalne z punktu widzenia ochrony środowiska. Przyjęte wskaźniki urbanistyczne, rozplanowanie form zabudowy, pozostawienie jako niezabudowanych terenów występowania chronionych siedlisk przyrodniczych oraz terenów rolnych o wysokiej jakości rolniczej, przyjęte systemy ogrzewania budynków, zasady ochrony obiektów zabytkowych i krajobrazu są prawidłowe i nie budzą wątpliwości odnośnie ich wpływ na środowisko. Liczne są ustalenia proekologiczne, minimalizujące ewentualne negatywne oddziaływanie.

Jedynie ustalenia związane z gospodarką ściekową, co wyżej objaśniono nie są rozwiązaniem optymalnym z punktu widzenia ochrony wód. Rozwiązaniem optymalnym z tego punktu widzenia byłoby wstrzymanie jakichkolwiek inwestycji emitujących ścieki do czasu budowy kanalizacji sanitarnej. Jednak z uwagi na niespełnianie wskaźników liczby

mieszkańców, tereny poza miejscowościami Wenecja i Skarbienice nie będą objęte aglomeracją „kanalizacyjną”.

W projekcie planu zapewniono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów parkingów, terenów przemysłowo-magazynowych, itp. do lokalnych systemów kanalizacji deszczowej i oczyszczeniem ich przed wprowadzeniem do odbiornika, z projektowanych ciągów komunikacyjnych do istniejących rowów melioracji szczegółowej przy zastosowaniu urządzeń podczyszczających, a w ramach poszczególnych działek budowlanych do gruntu, lub istniejących naturalnych cieków i rowów. Są to rozwiązania prawidłowe.

Projekt planu generalnie przewiduje racjonalny program nowej zabudowy, w sposób uwzględniający zasadę oszczędnego korzystania z przestrzeni. Pozostawia znaczną część obszaru projektu planu jako powierzchnię biologicznie czynną w postaci terenów rolniczych, terenów leśnych oraz różnego rodzaju form zieleni nad brzegami jezior i w podmokłych zagłębieniach terenu na wysoczyźnie. Dla wszystkich terenów zapewniono wysokie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na poziomie od 20% do 85%.

Bardzo proekologicznym ustaleniem jest wprowadzenie nowych zalesień, co pozwoli na powstanie nowych kompleksów leśnych lub powiększenie istniejących na powierzchni kilkudziesiąt hektarów. Zabezpieczono brzegi jezior przed możliwością realizacji zabudowy na znacznych odcinkach przez wyznaczenie terenów ZL, ZR, ZP i RZL. Po wejściu w życie planu nie będzie możliwości wydawania jednostkowych decyzji administracyjnych na lokalizację nowych obiektów.

O wiele większy negatywny wpływ na środowisko miałyby miejsce, gdyby zwiększono skalę nowych inwestycji budowlanych, w szczególności nad brzegami jezior. Jednak mimo dogodnych często warunków fizjograficznych dla lokalizacji różnych form zabudowy (nad jeziorami: Skarbińskim, Weneckim, Ostrowieckim, Kierzkowskim) odstąpiono od takiej możliwości na rzecz zapewnienia terenów zieleni. Większy stopień zagrożeń miałyby także miejsce, gdyby w projekcie planu dopuszczono zainwestowanie bardziej agresywne w stosunku do środowiska np. produkcję, składy, magazyny, usługi uciążliwe, itp. Warto zaznaczyć, że projekt planu nie przewiduje na całym terenie lokalizacji elektrowni wiatrowych, co jest także istotne w kontekście ochrony zdrowia ludzi, fauny i krajobrazu.

Należy zaznaczyć, że najlepszym z punktu widzenia ochrony środowiska rozwiązaniem byłoby zaniechanie jakichkolwiek nowych inwestycji w związku z brakiem sieci kanalizacji sanitarnej, a przeznaczenie całego dotychczas niezabudowanego terenu jako powierzchnię biologicznie czynną. Biorąc jednak pod uwagę korzystne warunki

ekofizjograficzne do rozwoju zabudowy, brak udokumentowanych chronionych siedlisk przyrodniczych na terenach planowanej zabudowy, brak negatywnego oddziaływania na środowisko w stopniu znaczącym, istniejące potrzeby społeczne, poprawę warunków zamieszkiwania i wypoczynku, jak również korzyści finansowe dla właścicieli gruntów i budżetu gminy, takie rozwiązanie byłoby nieuzasadnione społecznie i ekonomicznie.

Z uwagi na uwzględnienie zakazów obowiązujących na obszarze chronionego krajobrazu oraz na wprowadzeniu zakazu zabudowy na wszystkie tereny, na których występują chronione siedliska przyrodnicze, realizacja ustaleń planu nie spowoduje żadnych negatywnych oddziaływań zarówno na krajowe obszary chronione, jak i przedmioty ochrony dla których wyznaczono obszary Natura 2000.

Realizacja ustaleń planu nie pozostaje w sprzeczności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnymi z punktu widzenia projektu planu.

VII.PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Ze względu na planowane przeznaczenie terenu i rodzaj planowanych inwestycji można stwierdzić, że nie ma potrzeby monitorowania instytucjonalnie i w szerokim zakresie skutków realizacji ustaleń projektu planu. Z dużym prawdopodobieństwem należy przypuszczać, że ewentualne uciążliwości ograniczą się do terenów obiektów i ich działek, tak jak to przewiduje projekt planu.

Jedynie zasadne jest okresowe (np. co 5 lat) monitorowanie, czy negatywne oddziaływanie zabudowy, głównie produkcyjnej, usługowej i lotniskowej, nie wykracza poza granice działek, tj. czy nie notuje się tam przekroczeń wskaźników np. emisji hałasu, poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego czy ewentualnie zanieczyszczenia wód.

VIII.INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Pod pojęciem „transgraniczne oddziaływanie na środowisko” należy rozumieć, zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko: stwierdzenie możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji projektu planu, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na teren innego państwa.

Z uwagi na geograficzne położenie analizowanego terenu (w południowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego – nie ma charakteru przygranicznego) nie występuje konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie i ocena przewidywanych skutków wpływu na środowisko, które mogą wyniknąć z realizacji różnego rodzaju form zabudowy na terenach sołectw: Chomiąza Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin (gm. Żnin), także przedstawienie rozwiązań alternatywnych eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ planowanego zainwestowania na środowisko.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zachodniej części gminy Żnin i jest obecnie częściowo zabudowany, lecz w przeważającej części jest użytkowany rolniczo, a w części i zalesiony.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego na rozległym obszarze pięciu sołectw przewiduje generalnie utrzymanie obecnego stanu zagospodarowania z racjonalnym zaplanowaniem nowych form zabudowy: mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, turystyczno-rekreacyjnej i letniskowej. Przeważająca część terenu w dalszym ciągu pozostanie użytkowana jako tereny rolne i leśne.

Analiza uwarunkowań ekofizjograficznych, w tym ocena walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obszaru objętego opracowaniem wskazuje, że w dalszym ciągu jego cechą charakterystyczną będzie współwystępowanie niezabudowanych terenów użytkowanych rolniczo, użytków zielonych i nieużytków rolniczych, terenów leśnych, zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, zabudowy turystycznej, rekreacyjnej i letniskowej. Decydują o tym uwarunkowania ekofizjograficzne, w tym walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru, rolnicza przydatność gleb oraz przydatność terenów do zabudowy.

Projekt planu bardzo przejrzysto dokonuje wydzielenia przestrzennych, w tym określa tereny pod zabudowę oraz zapewnia ochronę przed zabudową terenów o wysokich walorach, zarówno przyrodniczych (tereny leśne i przeznaczone pod zalesienie, obrzeża jezior, mokradła i podmokłości, skarpy terenowe), jak i glebowych (tereny R).

Obszar opracowania znajduje się w części w granicach obszarów prawnie chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Z tego względu obowiązują tu określone zakazy i ograniczenia. Projekt planu w ustaleniach generalnie respektuje zakazy obowiązujące na Obszarze Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich (z niewielkimi dopuszczalnymi

odstępstwami) oraz dostosowuje program nowego zainwestowania do celów czynnej ochrony ekosystemów jeziorno-leśnych tj. zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona zbiorników wód powierzchniowych (naturalnych i sztucznych, płynących i stojących) wraz z pasem roślinności okalającej, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków.

Projekt planu zawiera szereg ustaleń proekologicznych chroniących walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe. Przewiduje racjonalny program nowej zabudowy, w sposób uwzględniający zasadę oszczędnego korzystania z przestrzeni. Pozostawia znaczną część obszaru projektu planu jako powierzchnie aktywne przyrodniczo w postaci terenów rolniczych, terenów leśnych oraz różnego rodzaju form zieleni nad brzegami jezior i w podmokłych zagłębieniach terenu na wysoczyźnie. Dla wszystkich terenów zapewniono wysokie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na poziomie od 20% do 85%.

Projekt planu zabezpiecza przed degradacją chronione siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt. W szczególności poprzez wyznaczenie terenów zieleni nieurządzonej ZR i terenów rolnych R z zakazem zabudowy kubaturowej w rejonach występowania przedmiotów ochrony, a także poprzez wyznaczenie terenów lasów ZL bez możliwości zmiany na cele nieleśne.

Projekt planu zakazuje lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko i mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem elementów infrastruktury technicznej. Ograniczono w ten sposób powstawanie nowych inwestycji, które mogłyby pogorszyć jakość życia mieszkańców.

W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań projekt planu nakazuje zachowanie minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej na wszystkich terenach przeznaczonych pod zabudowę na poziomie: 20% (tereny P i KP), 35% (tereny UKR), 40% (tereny RM, MN, MNU, ML, ZPU, ZPUT1, UK, PU, U, ZD), 50% (tereny MWU), 60% (tereny UT, US i ZP), 85% (teren ZPUT2).

Bardzo proekologicznym ustaleniem jest dopuszczenie nowych zalesień na terenach RZL, co pozwoli na powstanie nowych kompleksów leśnych lub powiększenie istniejących na powierzchni kilkadziesiąt hektarów. Zabezpieczono brzegi jezior przed możliwością realizacji zabudowy na znacznych odcinkach przez wyznaczenie terenów ZL, ZR, ZP i RZL.

Po wejściu w życie planu nie będzie możliwości wydawania jednostkowych decyzji administracyjnych na lokalizację nowych obiektów.

Projekt planu na rozległym przestrzennie terenie precyzyjnie określa dopuszczalną wysokość nowej zabudowy na poszczególnych terenach. Na większości terenów dopuszcza zabudowę o wysokości nie większej niż 10-12 m (tereny RM, MN, MNU, UT, ZPUT, UK, PU, ZC). Natomiast tylko na terenach obiektów produkcyjnych, składów i magazynów P dopuszczono obiekty o maksymalnej wysokości 18 m. Na terenach zabudowy lotniskowej ML zezwolono na lokalizację obiektów o wysokości nie większej niż 8 m, na terenach ogrodów działkowych ZD nie większej niż 7 m, a na terenach U nie większej niż 6 m. Oprócz dopuszczalnej wysokości, projekt planu określa maksymalną ilość kondygnacji nowej zabudowy, rodzaj dachu i kąty nachylenia połaci dachowych oraz poziom posadzki parterów budynków. Parametry te dla wszystkich rodzajów nowej zabudowy należy uznać za prawidłowe i pozwalają one na kształtowanie walorów fizjonomicznych obszaru. Także wartości minimalnych powierzchni działek nie budzą zastrzeżeń. Wynoszą one od 1000 m² (dla terenów PU), poprzez 2000 m² (dla terenów MNU, ML), 3000 m² (dla terenów RM), 4000 m² (dla terenów ZPUT i P), do 5000 m² (dla terenów UT).

Projekt planu nakazuje odprowadzenie ścieków bytowych na terenach wyposażonych w sieć kanalizacyjną, do systemu kanalizacji sanitarnej, a na terenach przeznaczonych pod zabudowę niewyposażonych w istniejącą sieć kanalizacyjną, tymczasowo do przydomowych oczyszczalni ścieków, docelowo obowiązkowo do systemu kanalizacji sanitarnej w momencie oddania jej do użytkowania. Natomiast w miejscach gdzie jest nieuzasadniona ekonomicznie budowa sieci kanalizacyjnej np. na terenach zabudowy zagrodowej, rozproszonej zabudowie mieszkaniowej i rekreacyjnej, do szczelnych zbiorników wybieralnych wywożonych do oczyszczalni ścieków przez koncesjonowanego przewoźnika lub tam gdzie warunki gruntowe na to pozwalają, do przydomowych oczyszczalni ścieków. Są to rozwiązania uzasadnione ekonomicznie i właściwe z punktu widzenia ochrony środowiska, zwłaszcza wód.

Z przeprowadzonej oceny wynika, że planowane zmiany będą mieć istotny wpływ, w różnym zakresie, na większość komponentów środowiska przyrodniczego. Nie odnotowano przewidywanego znaczącego negatywnego oddziaływania. Oddziaływanie w stopniu średnim wystąpi tylko w odniesieniu do kilku elementów środowiska: wody, powietrza, powierzchni ziemi i krajobrazu. Zmiany te wystąpią na terenach: zabudowy lotniskowej ML, usług turystyki UT, usług turystyki w zieleni ZPUT, obiektów usługowych, produkcyjnych, składów i magazynów PU, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów P, ogrodów działkowych ZD. Pozytywne zmiany na niektórych terenach wystąpią w zakresie

różnorodności biologicznej, jakości życia ludzi (mieszkańców i turystów), zwierząt, roślin, wody, powietrza, powierzchni ziemi i krajobrazu. Nie zidentyfikowano oddziaływania na klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

W sumie należy ocenić, że omawiany projekt planu spowoduje co najwyżej negatywne zagrożenia w stopniu średnim. Wprowadzenie licznych ustaleń proekologicznych projektu planu może przyczynić się do jego zmniejszenia.

